

Wiadomości z kraju

**REALTY
EXECUTIVES**

NIERUCHOMOŚCI FLORYDA

- ✓ Inwestycje
- ✓ Nowe osiedla
- ✓ Domy
- ✓ Mieszkania

Iwona Wajszczak
941-685-3290

WIELOLETNIE DOŚWIADCZENIE
I PROFESJONALIZM

www.IwonaSellsFlorida.com
IwonaSellsFlorida@gmail.com

4924 Tamiami Trail South
Sarasota, FL 34231

MARZYSZ O WŁASNYM DOMU NA FLORYDZIE?

PROFESJONALNA POMOC W ZAKUPIE I SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI

22 LATA DOŚWIADCZENIA
W POMOCY PRZY REALIZACJI MARZEŃ
O POSIADANIU DOMU NA FLORYDZIE

Tampa Bay
Sarasota
Charlotte County
Manatee

Halina Pilarska – 5218 Station Way, Sarasota, FL 34238
tel. 941-539-3467 | e-mail: h.pilarska1@gmail.com

WHEN SELLING YOUR HOME, ONLY ONE RESULT MATTERS...

SOLD **kw**
KELLERWILLIAMS

Call Ed Allahand to get outstanding professional
service for both sellers and buyers throughout
Lower Bucks County.

When results count, count on Ed Allahand.

edallahand@comcast.net
584 Middletown Blvd, Suite A50
Langhorne, PA 19047

Gift Certificate

This certificate entitles bearer a credit in the amount of
FIVE HUNDRED DOLLARS \$500.00

at settlement towards any one of the following services:

Home Inspection Home Warranty **kw**
Closing Cost Moving Expenses KELLERWILLIAMS

Not redeemable for cash.

Redemption value not to exceed \$500.00. Certain rules may apply.

ED ALLAHAND
215-356-2744
215-757-6100

FREE MARKET EVALUATION - FREE BUYER REPRESENTATION

NAPRAWA KOMPUTEROW: Desktop, Laptop and Serwer

Projektowanie, Montowanie i Konfiguracja
Office and home network

- ☞ **Bezpłatna diagnostyka**
- ☞ **Parental control service**
- ☞ **Wykonywanie komputera na zamówienie**
- ☞ **Usuwanie wirusów**
- ☞ **Odtworzenie informacji**

267-971-5807

Transition Consulting

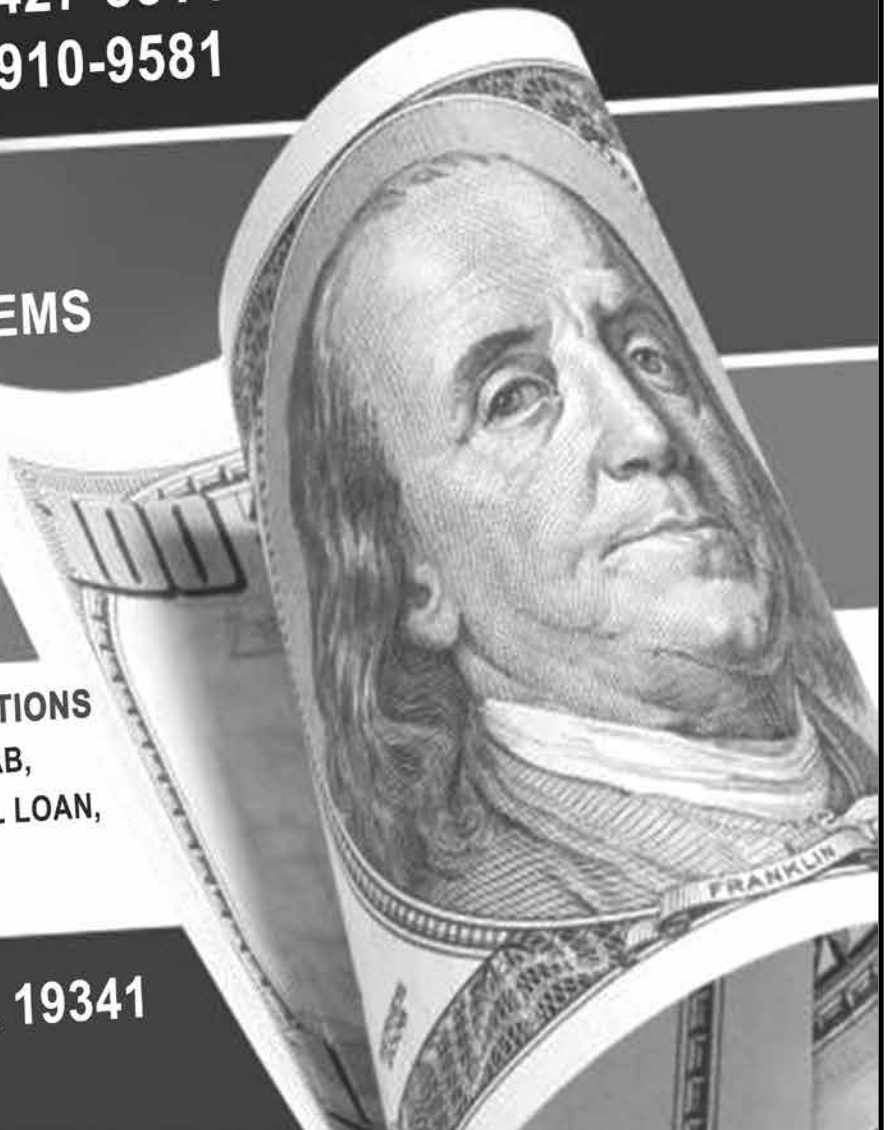
CALL TODAY!
 (610) 427-8514 EXT. 101
 (610) 910-9581

FINANCING AND LENDING
 WE CAN SOLVE YOUR FUNDING PROBLEMS

IF YOU NEED FUNDING FOR ANY TYPE
 OF REAL ESTATE INVESTMENT,
 WE CAN MAKE THAT HAPPEN

WE ASSIST IN CARES ACT SBA 7(A) RELIEF LOAN APPLICATIONS
 LONG- OR SHORT-TERM FINANCING. PURCHASE, REFINANCE, REHAB,
 BRIDGE, CONSTRUCTION, MULTI FAMILY, APARTMENT COMMERCIAL LOAN,
 LOANS FOR RENTAL PROPERTIES, AND DEVELOPMENT.
 • RESIDENTIAL & COMMERCIAL • DEBT OR EQUITY

64 E UWCHLAN AVE #480 EXTON, PA 19341

BroCo
 WASTE & RECYCLING

BrocoWaste.com

215-795-5555

Обслуживаем Филадельфию
 и прилегающие города.

10-40 ярдовые Roll-Off мусорные контейнеры в аренду.
 Быстрая доставка, доступные цены.

- Commercial: Коммерческие проекты (roofing, construction, etc.).
- Businesses: Любой бизнес.
- Residential: Жилые комплексы, Жилые дома.

OGŁOSZENIA

WORLD OF FOOD | NY•NJ•PA

PILNIE POSZUKIWANI PRACOWNICY NA STANOWISKA:

- Sprzedawcy
- Kasjera
- Pracownika do pracy w kuchni
- Pracownika do wykonywania innych czynności w sklepie

Zostan członkiem naszego zespołu

TEL: 718-412-3400 EXT.1529
 EMAIL: HR@NetCostMarket.com
 Można również wypełnić ankietę w naszym sklepie.
 Wymagane pozwolenie na prace w USA

OPUBLIKUJ REKLAMĘ W SEKCJI "OGŁOSZENIE":

✓ **ZADZWOŃ:** 267-971-5765
Podaj tekst reklamy i użyj karty debetowej / kredytowej.

✓ **Wytnij FORMULARZ KLASYFIKACJI**
Załącz do niego czek lub Pieniądze w gazetach firmowych i rynkowych i przelać do redakcji:

PO Box 579, Warrington, PA 18976

KUPON REKLAMA OGŁOSZENIE FORM
Wypełnij kupon i wyślij na nasz adres:
PO Box 579, Warrington, PA 18976,
prześlij faksem: 267-684-6338
Opublikuj ogłoszenie w sekcji "Classified"

Twój tekst: _____

_____ Data _____
 _____ 1 tydzień _____ 2 tygodnie _____ Miesiąc

Płatność: _____ Czek _____ Money Order _____ Karta Kredytowa
 Card # _____ data ważności _____

Imię, nazwisko na karcie _____ Adres: _____
 _____
 Miasto _____ Stan _____ Kod _____
 Tel. # _____

ZAKŁAD SAMOCHODOWY
 ZARTUDNI MECHANIKA Z PODSTAWOWA ZNAJOMOSCIA ZAWODU.
 ZAPEWNI NARZEDZIA I WYSOKIE ZAROBKI.
 BODY SHOP POSZUKUJE: MECHANIKA, MALARZA I POMOCNIKA
WYNAGRODZENIE W ZALEZNOSCI OD KWALIFIKACJI
 PO DODATKOWE INFORMACJE PROSZE DZWONIC:
Vitalij 267-980-6045

DOBRE ROZWIJAJĄCA SIE FIRMA
 Spożywcza z siedziba w Bensalem
PILNIE POTRZEBUJE PRACOWNIKÓW
 do sprzątania a także do konserwacji urządzeń.
 Elastyczne godziny pracy. Wymagana minimalna znajomość języka angielskiego i uregulowany status prawny.
Dobre warunki płacy. Możliwość awansu.
KONTAKT TELEFONICZNY: 267-342-0659

FAVORITE HOME CARE
 POSZUKUJE DO PRACY HOME HEALTH AIDS.
 DOWOLNY ROZKLAD
 GODZIN PRACY
 WYMAGANA PODSTAWOWA
 ZNAJOMIOSC JEZYKA
 ANGIELSKIEGO I ROSYJSKIEGO
 WYSOKIE WYNAGRODZENIE
 PO DODATKOWE INFORMACJE PROSZE
 DZWONIC: **267-839-0011**

FIRMA TRANSPORTOWA POSZUKUJE KIEROWCOW Z CDL KLASA A.
 PRACA NA STEPDECK I FLATBED
 ZAROBKI PRZEWYSZAJA SREDNIE PLACE REGIONALNE I DALEKIE TRASY.
 WYMAGANY MINIMUM 2 LETNI STAZ PRACY.
Telefony kontaktowe:
(516) 410-7261, (609) 892-5004

POSZUKUJEMY PRACOWNIKA NA STANOWISKO:
HVAC Refrigeration Technician oraz Pomocnika
 Dobre warunki pracy i płacy.
 Po dodatkowe informacje prosze dzwonic:
215-535-8100

CLERK BUSINESS ADMINISTRATOR PILNIE POSZUKIWANY NA STALY ETAT.
 Wymagana znajomosc języka angielskiego oraz komputera.
 Firma znajduje sie w Warminster PA
 Dobre warunki pracy i płacy. Swieta i dni wolne oplacane.
TEL: 215-962-1539

LET'S MOVE PRZEPROWADZKI:
 DOMU, APPARTMENTU ALBO BIURA
 DOWOLNE MIEJSCE W STANACH ZJEDNO-CZONYCH AMERYKI.
 POSIADAMY LICENCJE I UBEZPIECZENIE.
 USUWAMY DOWOLNY GRUZ.
Edik: 215-824-7197
267-991-0244
267-836-2445

JUNKYARD W SOUTH JERSEY POSZUKUJE PRACOWNIKOW Z DOSWIADCZENIEM DO ROZBIORKI SAMOCHODOW.
 Mile widziane posiadanie własnych narzędzi.
 Wynagrodzenie \$1000 plus na tydzinen.
 Wynagrodzenie pomocnika \$750 plus na tydzinen.
 Pomoc przy zakwaterowaniu.
TEL: 646-673-5889

TRAILER DRY VAN
 zatrudni kierowcow z CDL Class A
 Praca na wschodnim wybrzezu, 4-5 dni w tygodniu
 Doswiadczenie w zawodzie nie mniejsze niz 1 rok
Wynagrodzenie \$1 za mile lub 30% Gross
Elastyczny wymiar czasu pracy
TELEFON: 267-297-9137

ZAKŁAD FRYZJERSKI W HAVERTON PA
 natychmiast zatrudni fryzjera
 na cały etat lub pol etatu
 Prosze dzwonic: **610-789-2319**

DIJAS FOODS DISTRIBUTION INC
 Poszukuje pracownikow przy produkcji i pakowaniu towarow.
 Praca na pełny etat. Wymagana minimalna znajomość języka angielskiego i uregulowany status prawny.
 Dobre warunki pracy i płacy. **Możliwość awansu.**
KONTAKT TELEFONICZNY: 267-342-0659

PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINU NA PERMIT/LICENCJE CDL
 (KOMERCYJNE PRAWO JAZDY) W CIĄGU 3-6 DNI W JEZYKU ROSYJSKIM. USTALANIE TERMINU EGZAMINU. PŁATNE SZKOLENIE.
 PO ZDANIU EGZAMINU ZAPEWNIENIE 100% MIEJSCA PRACY CDL.
 Tel: **267-323-9437, 203-570-4915, 347-224-3893**

Przyjme do pracy doświadczona kosmetyczka.
Perspektywa awansu
 tel: **215-343-0350 Ex.6**

ATH-MONT GEAR COMPANY
 Poszukujemy pracownika na stanowisko **FREZERA**
 - Stala praca
 - oplacamy wakacje i swieta
 - oferujemy ubezpieczenie medyczne
Telefon: 215-355-5146
Fax: 215-355-3570

PRZEPROWADZKI MIESZKAN, BIUR I FIRM
PRZEWOZ KLIENTOW NA LOTNISKO (Znizki dla osob starszych)
ODSWIEZANIE KARPETOW I DYWANOW
 Posiadamy referencje i ubezpieczenie mienia na czas przewozu
Telefon: (215) 669-1386

WYKONUJEMY WEWNETRZNE I ZEWNETRZNE PRACE BUDOWNICZO REMONTOWE W ROZNEJ SKALI ZLOZONOSCI.

- Prace hydrauliczne i elektryczne.
- Przebudowujemy kuchnie, łazienki i piwnice.

Usługi wysokiej jakości wykonane w ustalonym terminie
 Posiadamy licencje i ubezpieczenie.
Telefon: 215-300-9356

NIKSEN - TELEKOMUNIKACYJNA FIRMA
 pracujaca w 15 stanach USA poszukuje PRACOWNIKOW
 OBSLUGUJACYCH TOWER CLIMBING.
DOSWIADCZENIE PRACY MILE WIDZIANE
BARDZO DOBRE WARUNKI PRACY I PLACY
 FIRMA ZATRUDNI TAKZE PRACOWNICOW NA STANOWISKO: SUBCONTRACTOR,
 WYGODNE WARUNKI PRACY
TELEFON: 732-642-3300

POSZUKIWANI KIEROWCY DO PRZEWOZU PRODUKTOW NAFTOWYCH
 Bonus na start \$5,000
 Lokalne zlecenia, codzienne powroty do domu
 Srednie wynagrodzenie \$450 na dzien
 Wymagane posiadanie CDL,
 2-letnie doswiadczenie HAZMAT konieczny
 Po dodatkowe informacje prosze dzwonic:
609-502-1789

FIRMA PRODUKUJĄCA ALUMINIOWE OKNA I SYSTEMY FASADOWE
 Poszukuje pracownikow do montazu okien i drzwi.
Wymagany uregulowany status prawny.
 Dobre warunki pracy i płacy. Możliwość otrzymania ubezpieczenia medycznego.
 LOKALIZACJA - BENSLEM.
KONTAKT TELEFONICZNY: 215-300-3031

Wykonujemy prace o roznym stopniu zlozonosci:
 Prace wewnetrzne: malowanie, parkiet, laminat, plytki ceramiczne, schody. Remont łazienek i kuchni. Wykańczanie piwnic
 Prace na zewnątrz: hardscaping, landscaping, klaby, kwietniki, mulch, ogrodzenia, deki, prace w cemencie i betonie
Telefon: 215-588-8466

KOMPLEKS KAPIELOWY
 poszukuje pracownikow na stanowisko: kucharza, kelnera i osoby do sprzątania.
Telefon: 215-942-4646

WIADOMOŚCI

KŁĘBY DYMU NAD RZESZOWEM. W OGNIU STANĘŁA ELEKTROCIĘPŁOWNIA

Sześć zastępów straży pożarnych gasiło pożar na terenie remontowanej przez firmę zewnętrzną chłodni wentylatorowej w EC Rzeszów. Rzecznik podkarpackich strażaków bryg. Marcin Betleja zapewnił, że pożar jest już opanowany, nikomu nic się nie stało.

Dyżurny ze stanowiska kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie przekazał przed godz. 14 Wirtualnej Polsce, że pożar wybuchł w chłodni kominowej elektrociepłowni przy ulicy Ciepłowniczej. Zapaliła się również konstrukcja szkieletowa.

Pożar był widoczny był nawet z okolic portu lotniczego Rzeszów-Jasionka oraz drogi S19.

Rzecznik podkarpackich strażaków bryg. Marcin Betleja uzupełnił te informacje i dodał, że zgłoszenie o pożarze przy ulicy Ciepłowniczej w Rzeszowie strażacy otrzymali przed godz. 13.

- Okazało się, że płonie nieużytkowany budynek chłodni wentylatorowej. Ogniem objęta była elewacja budynku o wymiarach około 25 na 20 metrów i wysokości 12 metrów - powiedział strażak.

Zapewnił, że pożar jest już opanowany. - Nie ma zagrożenia dla innych budynków - dodał. Zaznaczył, że nikomu nic się nie stało, nikt nie został ranny.

Konrad Mróz z biura prasowego Grupy PGE w komunikacie przesłanym mediom poinformował, że do pożaru doszło na terenie remontowanej przez firmę zewnętrzną chłodni wentylatorowej w EC Rzeszów.

- Zdarzenie nie ma wpływu na proces produkcji i dostaw ciepła i energii elektrycznej. Na czas remontu chłodnia była odstawiona z eksploatacji – przekazał Mróz. Również zapewnił, że w czasie pożaru nikomu nic się nie stało i że nie ma też zagrożenia dla innych instalacji.

Na ten moment strażacy nie wiedzą, co mogło być źródłem zaproszenia ognia. W tej sprawie będzie toczył się śledztwo. Służby informują ponadto, że dzięki sprawnej akcji gaśniczej jakość powietrza nie powinna ulec szczególnemu pogorszeniu.

ULEWY NA MAZOWSZU. ZAWALIŁY SIĘ DACHY HAL

Intensywne opady deszczu uszkodziły trzy budynki na obszarze strefy przemysłowej w gminie Grodzisk Mazowiecki. W każdym z nich doszło do uszkodzenia dachów. Na miejscu przez kilka godzin pracowali strażacy. Ewakuowano pracowników.

Jak przekazała straż pożarna, na terenie kompleksu zajmującego obszar dwóch miejscowości deszcz uszkodził dachy w trzech halach.

Do pierwszego zdarzenia doszło w Chlebni przy ulicy Logistycznej 8. Ten budynek pełni funkcję centrum logistycznego dla znanej marki odzieżowej.

- Doszło do zawalenia się dachu. Strażacy przeszukiwali ten budynek. Tutaj mieliśmy najwięcej sił i środków. Zespoły ratownictwa medycznego były w gotowości, gdybyśmy znaleźli rannych. Ostatecznie jednak nikt nie ucierpiał - przekazał WP Krzysztof Stefaniak ze straży pożarnej w Grodzisku Mazowieckim. W akcji ratowniczej udział brały m.in. przeszkolone psy.

Dach zawalił się także w budynkach na terenie miejscowości Natolin - zlokalizowanych przy ulicy Chemicznej 18b i 50.

- W tym przypadku poszukiwania zakończyły się i mogę potwierdzić, że nie znaleziono osób rannych - poinformował Stefaniak.

Wszystko wskazuje, że do zawalenia się dachów doszło w wyniku silnych opadów deszczu.

- Na chwilę obecną na terenie strefy przemysłowej pracuje kilkanaście ekip ratowniczych - podsumował strażak.

Pracownicy hal zostali ewakuowani do miejsca zbiórki. Akcja strażaków zakończyła się po godzinie 18.

Uwaga na burze i ulewy

W poniedziałek IMGW wydało ostrzeżenia przed burzami trzeciego stopnia w powiatach na zachodzie i w centrum kraju. Jednocześnie wydano ostrzeżenia przed burzami pierwszego i drugiego stopnia w południowej części kraju i ostrzeżenia przed upałami drugiego stopnia na wschodzie kraju.

Na Mazowszu rozwinęła się strefa intensywnych opadów deszczu i burz. "Superkomórka wysokoopadowa przeszła przez Warszawę i okolice. Strażacy mieli pełne ręce roboty przy usuwaniu skutków podtopień i powalonych drzew.

ZE STAWU W CHORZOWIE WYŁOWIONO CIAŁA MĘŻCZYZN. POLICJA POTWIERDZA ICH POCHODZENIE

Dramat na Śląsku. Dwaj mężczyźni utonęli w stawie w Chorzowie. Policja potwierdza, że ofiary to obywatele Indii. Okoliczności zdarzenia wyjaśnia tamtejsza prokuratura.

Do tragicznego zdarzenia doszło w nocy z soboty na niedzielę na terenie rekreacyjno-wypoczynkowe przy stawie Amelung w Chorzowie. Kilka minut po godz. 4 rano, pletwonurkowie ze straży pożarnej wyłowili z wody ciała dwóch mężczyzn.

- Wstępne ustalenia wskazują, że mężczyźni spożywali alkohol nad brzegiem stawu. W pewnym momencie jedna z tych osób postanowiła się wykąpać i skoczyła do stawu. Kiedy ten mężczyzna zaczął tonąć, pozostała dwójka ruszyła mu na ratunek, niestety do brzegu dotarł tylko jeden - mówi WP Karol Kolaczek, rzecznik policji w Chorzowie.

- Wszyscy mężczyźni to obywatele Indii, w wieku 23-25 lat. Dwójka, która utonęła, mieszkała w Katowicach. Trzecia osoba, która szczęśliwie dotarła do brzegu, mieszka w Chorzowie. Okoliczności zdarzenia wyjaśniają policjanci pod nadzorem prokuratury rejonowej w Chorzowie - dodaje aspirant Kolaczek.

Według raportu Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Katowicach informację o zniknięciu dwóch mężczyzn pod wodą służby otrzymały przed godziną 2.30. O zdarzeniu poinformował mężczyzna, który szczęśliwie dotarł do brzegu. Na miejscu pracowali policjanci oraz strażacy z Bytomia i Chorzowa.

AFERA WS. AMUNICJI. MORAWIECKI DO TUSKA: CZEKAŁBYŚ NA DOSTAWĘ HELMÓW

"To, że potrafisz robić interesy na maseczkach (...) wszyscy wiedzieli od dawna, ale że na amunicji też?" - napisał Donald Tusk na platformie X. Premier skomentował w ten sposób doniesienia w sprawie działań byłego premiera Mateusza Morawieckiego. "Ty czekałbyś na niemieckie hełmy" - odpowiedział mu były szef rządu.

"Mateuszu, to, że potrafisz robić interesy na respiratorach, maseczkach, wizach czy generatorach, wszyscy wiedzieli od dawna. Ale że na amunicji też i to na 14 miliardów?" - napisał Donald Tusk na platformie X, zwracając się do byłego premiera.

Nie czekał długo na odpowiedź. "Panie Donaldzie, gdybyś wtedy rządził - czekałbyś na dostawę niemieckich hełmów, a nie budował fabrykę polskiej amunicji" - zwrócił się Morawiecki do Tuska.

We wcześniejszym wpisie były szef rządu skomentował publikację Onetu. "Uśmiechniętym przeszkadza nawet... budowa fabryki produkującej amunicję" - napisał na platformie X.

Publikację poufnych dokumentów w portalu informacyjnym uznał za cios w polskie bezpieczeństwo. "Tak wygląda troska o bezpieczeństwo Polski, kiedy za naszą wschodnią granicą toczy się wojna" - stwierdził Morawiecki.

Skandal w Polskiej Amunicji

Portal Onet, powołując się na poufne dokumenty, podał w poniedziałek, że rząd PiS przekazując prywatnym firmom kontrolę nad produkcją amunicji dla wojska, nie zabezpieczył interesów państwa. Ponadto firmy te nie miały doświadczenia w produkcji amunicji.

Jak opisaliśmy w Wirtualnej Polsce, Rada Ministrów powołała do życia program Narodowa Rezerwa Amunicyjna uchwałą z marca 2023 roku. W Dzienniku Ustaw zapisano, że jego celem jest "rozbudowa i dywersyfikacja narodowej bazy produkcyjnej amunicji wielkokalibrowej oraz uzupełnienie jej rezerw, adekwatnie do zwiększonych potrzeb, związanych z rozbudową potencjału Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej". Do realizacji programu wyznaczono spółkę Polska Amunicja, którą tworzą rządowa Agencja Rozwoju Przemysłu i trzy podmioty prywatne, które nie miały w tym zakresie doświadczenia.

Według Onetu na tydzień przed swoją dymisją Morawiecki podpisał "tajną uchwałę nakazującą zakup pocisków wartych nawet 12 mld zł".

"Zgodnie z ustaleniami poczynionymi na linii ówczesne władze i Polska Amunicja, ta ostatnia zobowiązała się do dostarczania 50 tys. sztuk amunicji kal. 155 mm (ze środków NRA przeznaczono na to kwotę 12 mld zł), ale przede wszystkim budowy zupełnie nowej fabryki tego rodzaju pocisków w Ząbkowicach Śląskich koło Kłodzka na Dolnym Śląsku (2 mld zł)" - czytamy.

Portal podał, że obecne Ministerstwo Obrony Narodowej kwestionuje te decyzje, przekonując, że w tej sprawie interes Skarbu Państwa nie został należycie zabezpieczony. Postuluje wstrzymanie programu i powiadomienie prokuratury.

WIADOMOŚCI POLSKA - ŚWIAT

WYPADEK POLKI W EGIPCIE. SIOSTRA: PAULINA PŁACZE I JĘCZY Z BÓLU

19-letnia Paulina wyjechała do Egiptu do pracy, gdy niespodziewanie uległa poważnemu wypadkowi. - Zaczyna reagować, leciutko otwiera oczy. Płacze z bólu i jęczy - relacjonuje Wirtualnej Polsce Julia Kowalska, siostra nastolatki.

Do wypadku doszło 10 sierpnia, gdy Paulina wraz z kolegą jechała taksówką, która zderzyła się z busem. Kierowca zginął na miejscu, a młodzi pasażerowie trafili do szpitala Port Ghalib w Marsa Alam. Początkowo ich stan był krytyczny. 19-latką nie oddychała samodzielnie i była utrzymywana w śpiączce. Ma też m.in. liczne złamania, pękniętą czaszkę, wiele ran szarpanych, obrażenia wewnętrzne i odmę opłucnową.

Z najnowszych informacji, do których dotarła Wirtualna Polska wynika, że Paulina została odłączona od respiratora. - Jest pod tlenem, jest zaintubowana, nie jest do końca wybudzona, bo to długotrwały proces - relacjonuje w rozmowie z nami Julia Kowalska, siostra Pauliny.

- Paulina reaguje, leciutko otwiera oczy. Płacze z bólu i jęczy. Wiadomo już, że będzie potrzebowała rekonstrukcji prawej ręki, ponieważ jest zmiążdżona i nie wiadomo, czy w ogóle będzie mogła nią ruszyć - dodaje Julia.

Jak podkreśla siostra nastolatki, lekarze informują, że dziewczyna będzie potrzebować wielu operacji. - Najważniejsza z nich to poskładanie żeber, ale Paulina ma połamane prawie wszystkie kości, łącznie ze zmiążdżeniami, wybitymi kolanami, połamanymi wszystkimi żebrami, pozrywanymi i zsztywnionymi ścięgnami, oraz prawie wyrwaną nogę ze stawu - wymienia Julia.

Leczenie Pauliny kosztuje fortunę

Bliscy Pauliny zwracają uwagę na ogromne koszty leczenia. Po dwóch dobach rachunek za leczenie Pauliny opiewał na 20 tys. euro. Każda kolejna doba pobytu to 4 tys. euro. Do tego dochodzą wszystkie koszty leczenia i możliwe także kolejnych, niezaplanowanych wcześniej operacji.

- Martwi nas poziom medycyny, który wydaje się z trzeciego świata. Nie pytają nas nawet, czy Paula jest na coś uczulona. Ciężko też cokolwiek zaplanować, bo sytuacja jest tak dynamiczna, że zmienia się co kilka minut - dodaje.

Przypomnijmy, że Polka, która przyjechała do Egiptu do pracy, miała wykupione ubezpieczenie. Okazało się jednak, że nie obejmowało ono czasu wolnego od pracy. Do wypadku doszło właśnie wtedy.

Na ten moment kwota, którą chcą zebrać to 500 tys. zł. Rodzice chcą, żeby nastolatka jak najszybciej trafiła do szpitala w Polsce, gdzie leczenie będzie tańsze. Jednak na razie stan Pauliny na to nie pozwala, a nawet kiedy będzie to możliwe, transport medyczny to wydatek na poziomie ok. 100 tys. zł.

"TO JEST KATASTROFA". KWAŚNIEWSKI O SYTUACJI WOKÓŁ KURSKA

- Ukraińcy pokazali, że mają siłę, co jest ważnym sygnałem dla świata. Sygnałem, że dostarczanie środków i uzbrojenia na Ukrainę ma sens - ocenił w rozmowie z "Faktem" były prezydent Aleksander Kwaśniewski, komentując ofensywę Ukrainy w rosyjskim obwodzie kurskim.

Ukraina od 6 sierpnia prowadzi operację w rosyjskim obwodzie kurskim. Zajęto kilkadziesiąt wsi, a walki toczą się m.in. w rejonie Sudży. Rosja musiała ewakuować ponad 120 tys. mieszkańców. O ukraińską ofensywę zapytany został były prezydent Aleksander Kwaśniewski.

- Ukraińcy pokazali, że mają siłę, co jest ważnym sygnałem dla świata. Sygnałem, że dostarczanie środków i uzbrojenia na Ukrainę ma sens. A Kreml jest w kłopotach, bo wizerunkowo dla Rosjan, nawet mimo że to nie jest zajęcie wielkiego terytorium, to jest katastrofa - wskazał w rozmowie z "Faktem"

Zdaniem Kwaśniewskiego Ukraina musi spodziewać się teraz odpowiedzi armii Putina. - Myślę, że najbardziej niebezpieczne byłyby akcje, które miałyby pokazać złość Putina, choćby naloty na duże ośrodki. Przede wszystkim boję się o Kijów, czy tam nie nastąpi jakiś duży atak bombowy - podkreślił.

Jak odpowie Putin?

O ukraińskiej ofensywie w obwodzie kurskim Wirtualna Polska porozmawiała z płk. rez. Piotrem Lewandowskim z Centrum Szkolenia Wojsk Obrony Terytorialnej. W jego ocenie należy się spodziewać dwóch rosyjskich odpowiedzi.

- Jedna to wyparcie wojsk ukraińskich z obszaru, który zajęli Ukraińcy po wejściu na terytorium Federacji Rosyjskiej. Druga to prawdopodobne, zmasowane uderzenie z powietrza na cele w Ukrainie. Mogą być to duże miasta: Kijów, Charków, Lwów, Odessa, Sumy. Kreml będzie zapewne mówił, że skoro Kijów dokonał aktu terroru, więc Rosja może odpowiedzieć atakiem bombowym - mówi w rozmowie z WP.

Jak przypomina, Rosja będzie przekonywać, że jest to operacja antyterrorystyczna, a terrorystami są Ukraińcy. - W rosyjskiej doktrynie, każdy atak na ich terytorium ma spotkać się z odpowiedzią przy użyciu broni atomowej. Ale Putin tak nie odpowie. Nie powie o ukraińskiej operacji, że Kijów prowadzi pełnoskalową wojnę, bo krytykowano by go za brak użycia broni atomowej. Będzie więc lawirować - mówi były wojskowy.

LECIELI Z KATOWIC DO SPLITU. KOSZMAR PASAŻERÓW NA LOTNISKU

Koszmar pasażerów samolotu z Katowic do Splitu. Z uwagi na trudną sytuację pogodową maszyna musiała lądować w Belgradzie. Choć pasażerom obiecywano nocleg, wyżywienie i lot zastępczy, to rzeczywistość okazała się inna. - O godzinie 2 w nocy wezwali nas, powiedzieli, że Wizz Air kończy z nami współpracę i mamy na własną rękę szukać transportu - mówi WP jedna z pasażerek.

Samolot Wizz Air relacji Katowice-Split miał wylecieć o godz. 20:25 w niedzielę. Miał jednak opóźnienie i finalnie maszyna opuściła port około 21:40.

Nad chorwackim Splitem szalały jednak burze. Trudna sytuacja pogodowa sprawiła, że odwoływano przyloty oraz odloty. Samolot z Katowic został zmuszony wylądować w serbskim Belgradzie.

- Było powiedziane, że polecimy do Belgradu, ale mamy zapewniony nocleg, wyżywienie i prawdopodobnie w ten sam dzień wylecimy (do Splitu - red.). Dostaliśmy takie "kartki pokładowe", napisane markerem. Powiedzieli nam, że mamy je trzymać, ale w sumie nikt nie wiedział, do czego one służą - mówi nam pani Daria, jedna z pasażerek.

- Na miejscu nie było noclegu, nie można było nawet kupić wody. Wszyscy spali na ziemi, dzieci na walizkach, czekaliśmy na jakiejkolwiek informacje. Ludzie się gubili, więc zaczęliśmy zakładać grupy na Messengerze, by się

odnajdywać - dodaje. Podkreśla, że samolot był pełny, więc chodzi o sporo ponad 200 osób.

"Kończą z nami współpracę"

Około godz. 2 w nocy pasażerów zwołano do terminalu. - Pracownik lotniska powiedział, że Wizz Air nie jest w stanie nic zrobić, kończy z nami współpracę i mamy na własną rękę szukać transportu. Jeśli więc chcemy wrócić do Polski lub zmierzać do Splitu, to mamy sobie sami to zorganizować - opisuje.

Zdesperowani pasażerowie skontaktowali się z konsulem RP w Belgradzie. - Próbowano nam pomóc, ale nie mieli jak wpłynąć na Wizz Aira. Pani powiedziała nam, że to nie jest pierwsza taka sytuacja - mówi pasażerka.

Część pasażerów zorganizowała we własnym zakresie loty. Jak zwracają uwagę, w związku ze sporym zapotrzebowaniem ceny w aplikacjach natychmiast skoczyły do nawet 600 euro.

- Część ogarnęła loty do Dubrownika, część do Zagrzebia. Niektórzy busem pojechali do Polski, bo uznali, że dalsza wycieczka nie ma sensu - mówi jeden z pasażerów.

Koszmar na lotnisku. Wizz Air reaguje

Wirtualna Polska zwróciła się do Wizz Aira z zapytaniem o ten incydent.

"Wizz Air potwierdza, że samolot obsługujący lot nr W61267 z Katowic (KTW) do Splitu (SPU) w dniu 18 sierpnia został przekierowany do Belgradu (BEG) z powodu niekorzystnych warunków pogodowych w Splicie. Lot powrotny W61268 ze Splitu do Katowic został następnie odwołany z powodu ograniczeń operacyjnych, w tym ciszy nocnej na lotnisku w Splicie" - informuje Anna Robaczyńska z biura prasowego linii lotniczych.

"Pasażerowie zostali niezwłocznie poinformowani o zmianach w rozkładzie, a także zaoferowano im możliwość zmiany rezerwacji lub zwrot kosztów w wysokości 100 proc. ceny biletu w pierwotnej formie płatności, lub 120 proc. ceny biletu w formie kredytów na konto WIZZ" - dodano w odpowiedzi.

Jeśli chodzi o problem z zakwaterowaniem pasażerów dotkniętym tą sytuacją, Wizz Air przyznaje, że "sezon wakacyjny ograniczył możliwości w zapewnieniu odpowiedniej liczby pokoi". "Pasażerowie mogą ubiegać się o zwrot kosztów do rozsądnej wysokości za poniesione dodatkowe wydatki" - podkreśla Robaczyńska.

MADERA PŁONIE. POLACY UTKNĘLI NA WYSPIE

Popularna wśród polskich turystów wyspa w ogniu. Środkowa część portugalskiej Madery walczy z potężnymi pożarami. Agencja AP udostępniła nagrania z miejscowości Serra de Agua i Cural das Freiras, gdzie łącznie ewakuowano już ponad 100 osób. Według CNN pożary, z którymi od środy strażacy walczą na Maderze, strawiły już kilka budynków w Cural das Freiras. W sobotni wieczór zablokowano przez lokalne służby drogi i szlaki w związku z zagrożeniem dla bezpieczeństwa lokalnej ludności i turystów, których co roku jest wielu w rejonie Cural das Freiras. - Dużo niepokoju, dużo dymu, wysokie temperatury i dużo zmartwień. Ostatnia noc była straszna, bardzo długa. To była noc nie do zapomnienia, bardzo trudna - przyznała Ivone Emperadeiro, mieszkanka Serra de Agua. Lokalne media przekazały, że w rejonie objętym pożarem na wyspie urlopy spędza wielu obcokrajowców, w tym między innymi Brytyjczycy, Niemcy oraz Polacy.

ANALIZA POLITYCZNA

BUDUJEMY JEDNĄ Z NAJSILNIEJSZYCH ARMII W REGIONIE. POLSKA ZBROJENIÓWKA ZACIERA RĘCE

Ostatni tydzień, zakończony Świętem Wojska Polskiego, obfitował w wiele ważnych (i drogich!) umów na zakupy dla wojska. Rząd sygnął kontraktami. Do Sił Zbrojnych trafi m.in. 96 śmigłowców AH-64E Apache Guardian oraz prawie 30 transporterów Bóbr-3. A to przecież nie wszystko.

Tegoroczna parada była imponująca (z jednym wyjątkiem: liczba i rodzaje samolotów przelatujących nad głowami zgromadzonych raczej imponujące nie były). Zwyczajowo już stała się też okazją do zaprezentowania Polakom najnowszego wyposażenia naszego wojska i pochwalenia się zakupami, zwłaszcza tymi dokonanymi na kilka dni przed 15 sierpnia.

Na ulicach Warszawy pojawiły się, będące już na uzbrojeniu naszego wojska czołgi M1A1 Abrams, samobieżne haubice południowokoreańskie K9 i czołgi K2 Czarna Pantera, a w powietrzu - śmigłowiec AH-64 Apache (wciąż jeszcze z pilotami amerykańskimi, ale to na zakupy tych maszyn na dwa dni przed Świętem Wojska Polskiego MON podpisało umowę).

AH-64 Apache - zwłaszcza w najnowszej wersji Apache Guardian, bo takich właśnie 96 maszyn chcemy pozyskać za maksymalną cenę 12 mld dol. wraz z 37 radarami AN/APG-78 Longbow, systemami samoobrony oraz zapasem amunicji - to największy i najdroższy z zakupów, na jaki zdecydowaliśmy się w ostatnich latach.

Bez wątplenia to dobra maszyna. Według specjalistów - jedna z najlepszych na świecie. Śmigłowiec może doskonale współpracować z czołgami Abrams, a także z dronami. Trudno zatem dziwić się zachwytem na jego temat.

Gratulował nam tej decyzji ambasador USA Mark Brzezinski, podkreślając, że wzmocnią one potencjał obronny Polski, która będzie drugim - po USA - państwem z tak dużą liczbą tych śmigłowców na uzbrojeniu. Przypomniał, że USA udzieliły Polsce kredytu w wysokości 2 mld dol. (ok. 8 mld zł) m.in. na zakup tych śmigłowców.

Do utrzymania w linii 96 śmigłowców Apache potrzeba będzie ponad 300 pilotów

Przy okazji Święta Wojska Polskiego byłoby niezręcznie mówić o kontrowersjach i możliwych kłopotach, jakie niesie ze sobą tak duży zakup tych śmigłowców. Ale teraz, kiedy emocje defiladowe opadły, bez propagandowego zacięcia warto przypomnieć o tych obawach.

Kwestia pierwsza, to czy potrzebujemy aż tylu tych śmigłowców - w sytuacji, kiedy sami Amerykanie, którzy badają doświadczenia wojny w Ukrainie uważają, że śmigłowce uderzeniowe we współczesnej wojnie nie będą już odgrywać tak dużej roli, jak dotychczas.

Faktem jest, że zakup "Apaczów" w miejsce poradzieckich maszyn w znaczącym stopniu poprawi nasze zdolności operacyjne śmigłowcowego lotnictwa uderzeniowego, ale - zdaniem Amerykanów - trzeba obecnie stawiać na systemy bezzałogowe i satelitarne, które udowodniły na Ukrainie przewagę nad załogowymi statkami latającymi.

Można przekonywać, że od przybytku głowa nie boli, że po to kupujemy tyle tego sprzętu, abyśmy nie musieli mówić "po rusku", ale to nie zmienia faktu, że z amerykańskimi śmigłowcami będziemy mieli kilka problemów do rozwiązania.

Nie chodzi przy tym jedynie o koszty tego zakupu. 40 mld zł czy nawet 60 mld, które możemy zapłacić za te maszyny, to zaledwie jedna trzecia całościowych wydatków, które poniesiemy na ich utrzymanie, obsługę, remont i części zamienne. To ogromne pieniądze, nawet jeśli w wyniku podpisanych umów offsetowych będą mniejsze, dzięki produkcji niektórych elementów i obsługi w kraju.

Do tego maszyna ta wymaga znacznej, intensywnej obsługi (nawet kilkunastu osób) i wielu specjalistycznych narzędzi. Wyszkolenie fachowców zajmie nam sporo czasu. Od dawna zwraca na to uwagę gen. Jan Rajchel, pilot wojskowy klasy mistrzowskiej, były rektor Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie.

- Tylko dla utrzymania w linii 96 śmigłowców Apache potrzeba będzie ponad 300 pilotów... Trudno sobie wyobrazić, by obecne, średnie pokolenie pilotów śmigłowcowych udało się przeszkolić do lotów na tych maszynach - mówił WNP.PL gen. Rajchel.

Podkreśla, że nasze szkoły aktualnie "wypuszczają" 30 pilotów rocznie. To znaczy, że na wyszkolenie pilotów tylko dla Apache potrzeba 10 lat... Oczywiście, można skierować kandydatów na pilotów do szkolenia za granicę, ale to kolejne duże koszty.

Wątpliwości pozostawia też pozyskanie wraz ze śmigłowcami 1844 przeciwpancernych pocisków kierowanych AGM-114R2 Hellfire, które - według specjalistów - są już przestarzałe i armia amerykańska wycofuje je z uzbrojenia.

Ich zasięg wynosi do 8 km. Odpalający je śmigłowiec będzie zatem pozostawał w polu rażenia nieprzyjacielskich przenośnych systemów przeciwlotniczych bardzo krótkiego zasięgu.

Po latach kupowania uzbrojenia "z półki", teraz polityka ta zdaje się zmieniać

Mimo zastrzeżeń, przy okazji tych zakupów okazało się, że deklaracje wicepremiera i ministra obrony narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza, iż duże pieniądze popłyną do firm pracujących dla wojska, to nie jedynie kolejna deklaracja.

Szef MON potwierdził, że 50 proc. pieniędzy na zakupy zostanie w polskim przemyśle zbrojeniowym. To będzie solidny kawałek zbrojeniowego tortu, bowiem resort obrony w latach 2021-2035 planuje wydać na nowe uzbrojenie ponad 500 mld zł.

- Amerykanie przyjeżdżali do nas i informowali, co mamy kupić... Koreańczycy dziwią się, dlaczego niektórzy uważają, że w zamian za tak duże zakupy otrzymaliśmy zbyt mało dla polskiej gospodarki - przyznaje gen. Waldemar Skrzypczak, były dowódca wojsk lądowych.

Po latach nabywania uzbrojenia "z półki", z którego polski przemysł nie miał żadnych korzyści, teraz polityka ta zdaje się wreszcie zmieniać.

Jeszcze niedawno gen. bryg. dr. Artur Kuptel, szef Agencji Uzbrojenia przyznał, że umowa na ten ważny kontrakt jest gotowa do podpisu. Do zakupu jednak przez pewien czas nie dochodziło, ponieważ rozmowy z amerykańskimi firmami: Boeing i General Electric okazały się trudniejsze, niż zakładano, gdyż firmy te po raz pierwszy zawierały z Polską tak dużą umowę. Wcześniej nikt ich nie prosił o offset...

- Bez umowy offsetowej, która pozwoli skorzystać na zakupie również polskim firmom zbrojeniowym, do transakcji nie dojdzie - mówił generał Kuptel. I tak się stało!

Pierwszą umowę offsetową, obejmującą łącznie dwa zobowiązania o wartości ok. 300 mln zł do realizacji w ciągu 5 lat, MON zatwierdziło we wrześniu 2023 r. Zakładała ustanowienie w Polsce zaplecza obsługowo-naprawczego istotnych elementów wyposażenia śmigłowca uderzeniowego Apache.

Na umowie tej skorzystają m.in. Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 1 w Łodzi, które zyskają zdolność do serwisu i remontów niektórych części (płatowców) i przeglądów śmigłowców.

Znacznie ważniejsza stała się jednakże umowa podpisana z General Electric w kwestii kooperacji w obsłudze technicznej silników serii T700/G7, używanych w śmigłowcach Apache. Silniki te wykorzystywane są także w AW101, AW149 i S-70i, będących w służbie w wojsku, jak i policji. Wartość umowy? Ok. 530 mln złotych.

Beneficjentami tej umowy staną się zakłady w Dęblinie, gdzie będą one serwisowane, ale na offsecie skorzysta też Wojskowa Akademia Techniczna (wyszkoli w obsłudze tych statków inżynierów i personel techniczny), Wojskowe Centralne Biuro Konstrukcyjno-Technologiczne, a także inne spółki PGZ.

Podczas defilady zaprezentowano opancerzony pojazd rozpoznawczy Bóbr-3

Do polskich zakładów trafi też część pieniędzy z kontraktu na pozyskanie kolejnych sześciu baterii systemów Patriot - w drugiej fazie programu Wisła. Dzień przed podpisaniem umowy na Apache, Huta Stalowa Wola zawarła z amerykańskim koncernem Raytheon kontrakt o wartości miliard 230 mln dol. na produkcję 48 wyrzutni M903 do systemu obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej Patriot.

Pod względem technologicznym polska spółka nie będzie miała wiele pożytku, jaki byłby - przykładowo - przy produkcji niektórych rakiet do tego systemu, bo Amerykanie pilnie strzegą swoich technologii... Co jednak nie znaczy, że nie powinniśmy takiego rozwiązania negocjować.

Produkcja kontenerów, "pudeł" na rakiety nie jest tak istotna, lecz bez wątpienia każdy element tego systemu musi być "na poziomie". Polska spółka pokazała, że opanowała te technologie. Niektóre wyrzutnie systemów Patriot, które defilowały 15 sierpnia, też powstały w polskich zakładach.

- Kluczowe, że to polski przemysł wyprodukuje sprzęt dla naszych Sił Zbrojnych i że ma szansę wejść w globalne łańcuchy dostaw - tłumaczył gen. Michał Marciniak, pełnomocnik ministra obrony narodowej ds. budowy systemu zintegrowanej obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej.

Aktualnie rządzący zaś pokazali, że do offsetu mają zupełnie inny stosunek, niż ich poprzednicy.

Swoją inaugurację podczas defilady miał opancerzony pojazd rozpoznawczy wóz bojowy Bóbr-3, rozwijany w ramach projektu "Lekki opancerzony transporter rozpoznawczy" - o kryptonimie Kleszcz, współfinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w latach 2013-2022.

Umowę na zakup wozów z projektu Kleszcz, opracowanego i wyprodukowanego przez firmę AMZ-Kutno wraz z Wojskowym Instytut Łączności, Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia oraz Wojskowy Instytutem Chemii i Radiometrii, podpisano 12 sierpnia (na 3 dni przed defiladą).

Całkowity koszt projektu wynosił 36,45 mln zł, w tym wartość dofinansowania NCBR wynosiła 33,42 mln zł. Umożliwia on prowadzenia działań w każdych warunkach atmosferycznych i każdej porze dnia oraz nocy.

Umowa wykonawcza nr 1 na Lekkie Opancerzone Transportery Rozpoznawcze Kleszcz obejmuje 28 pojazdów - wraz z pakietem logistycznym i szkoleniowym. Jej wartość to 800 mln zł. Pierwsze wozy mają być dostarczone z końcem tego roku lub początkiem 2025.

Program Kleszcz ciągnął się przez jedenaście lat...

Kontrakt ten rozpoczyna realizację umowy ramowej zawartej 28 lutego tego roku - na dostarczenie 286 egzemplarzy transporterów rozpoznawczych w programie Kleszcz, które mamy dostać w latach 2026-2035.

Jeden transporter, jak wychodzi z prostego rachunku dzielenia, będzie kosztował prawie 30 mln zł. Tanio? Dla przykładu: Rosomak w wersji krajowej, to koszt ponad 12 mln zł, a amerykański wóz bojowy Bradley można zaś kupić za ok. 6 mln dol. (ponad 23 mln zł).

Co wojsko dostanie za te pieniądze w wozie Kleszcz? Pływający transporter rozpoznawczy Bóbr-3 wyposażony jest w zdalnie sterowane stanowisko z karabinami maszynowymi kal. 12,7 mm i 7,62 mm oraz taktyczny radar rozpoznania pola walki.

Program Kleszcz ciągnął się przez 11 lat; przetrwał pięciu premierów, czterech ministrów obrony, zmiany koncepcji i problemy z finansowaniem. Zaliczył spore opóźnienia, których przyczynami były problemy z rozliczeniem finansowego wsparcia NCBR, ale też decyzje o anulowaniu podpisania umów wiążących program Kleszcz.

Specjaliści podnosili też, że wysokie burty boczne nadają niepożądaną sylwetkę dla pojazdów rozpoznawczych. Znajdująca się z tyłu kadłuba jednostka napędowa sprawia, że z boku kadłuba w jego środkowej części umieszczono dwoje drzwi z każdej strony dla żołnierzy desantu rozpoznawczego. Drzwi boczne w takiej liczbie z pewnością osłabiają spójność osłony pancerniej kadłuba.

Zwracano też uwagę na brak wyposażenia wozów Kleszcz w nowoczesne drony rozpoznawcze/amunicji krążącej, co nie wpływa pozytywnie na możliwości rozpoznania na współczesnym polu walki.

Jak na tak duży pojazd, Bobrowi brakuje też uzbrojenia większego kalibru i rakietowej broni przeciwpancernej, co nie wpływa pozytywnie na przeżywalność polskiego pojazdu w warunkach zwiadu bojowego.

Ale... Jest on jednym z nielicznych przykładów na ciągłość decyzyjną kolejnych rządów w kwestii zakupów sprzętu wojskowego. I potwierdzeniem, że MON będzie obecnie włączać do kontraktów dla wojska firmy prywatne, bo taką jest AMZ-Kutno.

Nie zmienia to faktu, że żołnierze od lat czekali na zastąpienie pojazdów rozpoznawczych opartych na przestarzałym podwoziu BRDM-2. Większość wozów ma około 50 lat i już dawno należała im się wymiana... Praktycznie nie mieliśmy żadnych wozów rozpoznawczych!

GOSPODARKA, EKONOMIA

KOMINKI TEŻ MUSZĄ SPEŁNIAĆ NORMY ŚRODOWISKOWE. GRZYWNA SIĘGA 5000 ZŁ

Najpierw wymiana pieców na węgiel, a teraz kominków. Chodzi o dostosowanie tych urządzeń do przepisów unijnych i ustaw antysmogowych regulujących wydzielenie szkodliwych substancji, m.in. tlenku węgla. Właściciele nieruchomości naruszający te przepisy mogą być ukarani mandatem do 500 zł lub grzywną w wysokości nawet do 5000 zł.

Zgodnie z prawem, wszystkie kominki będą musiały spełniać normy tzw. ekoprojektu. Na przykład sezonowa efektywność energetyczna - stosunek energii oddanej do energii pobranej w ciągu roku - powinna wynosić 60 proc.

Emisja tlenku węgla (CO) nie może przekroczyć 1500 mg/m³, a cząstek stałych 40 mg/m³. Każdy kominek, który został zakupiony po 1 stycznia 2022 roku, powinien być oznaczony specjalnym piktogramem potwierdzającym, że spełnia założenia ekoprojektu.

Województwa same decydują

Nowe normy są już wprowadzane przez województwa. Na przykład w woj. małopolskim od maja tego roku kominki, które nie spełniają kryteriów Ekoprojektu, muszą być wymienione lub wyposażone w filtry zmniejszające emisje.

W woj. kujawsko-pomorskim zakaz użytkowania niespełniających norm kominków obowiązuje już od stycznia 2024 r., a w woj. pomorskim od początku roku nie można montować kominków, które nie spełniają obecnych wymagań emisyjnych.

W woj. łódzkim podobne przepisy zaczną obowiązywać od stycznia 2026 r. Ustaw antysmogowych nie mają na razie woj. warmińsko-mazurskie i woj. podlaskie.

Ci, którzy będą musieli wymienić stary kominek na nowy, nie mogą liczyć na dofinansowanie z programu "Czyste powietrze".

"Nie ma dopłat do wymiany starszych urządzeń na spełniające Ekoprojekt, choć uchwały antysmogowe obowiązujące w 14 z 16 polskich województw określają terminy ich wymiany lub doposażenia by spełniały wymagania" - czytamy na stronie kominki.org. Na pomoc mogą liczyć posiadacze tzw. kominka rekreacyjnego, ogrzewającego tylko jedno pomieszczenie.

Stop Smog wspiera kominki

Można zaś liczyć na wsparcie z programu "Stop Smog", którego celem jest ograniczenia emisji zanieczyszczeń i poprawa jakości powietrza oraz poprawa efektywności energetycznej budynków. Zgodnie z programem, dofinansowanie może objąć do 70 proc. inwestycji. Do końca 2022 r. w ramach programu "Stop Smog" w całej Polsce zostało podpisanych 19 porozumień z gminami. Na mocy zawartych umów zmodernizowano 2495 budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Stary kominek można wymienić np. na pompę ciepła lub na kocioł na pellet drzewny. Ostatni wybór wywołuje jednak obawy. Według uchwały antysmogowej uchwalonej dla Mazowsza w październiku 2017 r. i znoveelizowanej w 2022 r., od 1 stycznia 2028 r. wejdzie w życie zakaz użytkowania starych kotłów na węgiel lub drewno. Pellet zaś jest produkowany ze sprasowanych odpadów drzewnych.

Pellet nie wypadnie z gry

Zdaniem Adama Noconia, prezesa Izby Gospodarczej Urządzeń OZE, na którego powołuje się money.pl, jest to dezinformacja. - Chciałbym stanowczo podkreślić, że nie ma ogólnopolskich przepisów zakazujących instalacji czy użytkowania kotłów na pellet. Takie informacje, które się pojawiają, są nieprawdziwe - zapewnia Adam Nocoń. Dodaje, że kotły na pellet, które spełniają odpowiednie normy emisyjne, są zaliczane do tzw. zielonych urządzeń i mogą być wykorzystywane w ramach programu "Czyste powietrze".

Korzystający z kominków na drewno, które nie spełniają określonych w uchwałach antysmogowych parametrów, narażają się na konsekwencje prawne. "Zgodnie z art. 24 Kodeksu Wykroczeń grzywna wynosi od 20 do 5 000 zł, przy czym w postępowaniu mandatowym można nałożyć grzywnę w wysokości do 500 zł, a jeżeli czyn wyczerpuje znamiona wykroczeń określonych w dwóch lub więcej przepisach ustawy - 1 000 zł" - informuje serwis kominki.org. Przypomina przy tym, że jesteśmy zobowiązani wpuścić kontrolującego do domu.

WIZZ AIR PROPONUJE LATANIE BEZ OGRANICZEŃ. W OFERCIE JEST SPORO "ALE"

Wizz Air zaoferował swoim klientom roczny karnet "All You Can Fly", w ramach którego proponuje latanie "bez ograniczeń". Bilet kosztuje ok. 2560 zł (599 euro). Usługa jest dostępna na stronie przewoźnika, ma jednak haczyki. Wizz Air nie gwarantuje dostępności biletów. Za każdy wybrany lot trzeba zapłacić symboliczną sumę, a w cenę karnetu nie wchodzi opłata za bagaż ani wybór miejsca w samolocie.

W ramach abonamentu podróży otrzymują "nieograniczoną liczbę lotów w ciągu roku". Cena rocznego karnetu to obecnie równowartość 599 euro. W czwartek zakończyła się o 100 euro tańsza, trzydniowa oferta Wizz Air, która była zarezerwowana dla 10 tys. pasażerów.

Sprzedaż miejsc od września

Wizz Air poinformował, że sprzedaje abonamenty rozmieszczone na wszystkich lotniskach, z których operuje. BBC News donosi jednak, że niektóre z opcji "preferowanych lotnisk" są już wyprzedane.

"W przypadku, gdy nie możesz wybrać preferowanego lotniska, pamiętaj, że limit został osiągnięty, a Wizz Air niestety nie jest w tej chwili w stanie zaoferować Ci członkostwa Wizz All You Can Fly" - brzmi komunikat po wyborze niedostępnego portu. Nie dotyczy to warszawskiego Lotniska Chopina ani krakowskich Balic. W obu przypadkach system zezwala na ich wybór.

Wizz Air informuje, że sprzedaż dostępnych miejsc rozpocznie się we wrześniu. A od 25 września abonenci będą mogli podróżować do miejsc w Europie, Afryce Północnej, na Bliskim Wschodzie i w Azji. Będą musieli zgłosić chęć podróży do trzech dni przed wylotem i uiścić zryczałtowaną opłatę w wysokości ok. 42,71 zł (9,99 euro). Wyjątkiem jest pierwsza podróż, do której nie jest wliczany ryczałt. Cena abonamentu nie obejmuje dodatkowych usług: wyboru miejsc w samolocie, bagażu rejestrowanego - karnet pokrywa tylko bagaż podręczny - czy pierwszeństwa wejścia.

Będą miejsca albo nie

Może się jednak okazać, że na wybrany kierunek nie będzie miejsc. Wizz Air zastrzega, że ich dostępność zależy od czynników wewnętrznych i zewnętrznych, w tym rozkładu lotów i obciążenia samolotu. "Wizz Air nie może zagwarantować, że miejsca w programie All You Can Fly będą dostępne w pożądanym zakresie na określony lot lub loty w kwalifikującym się okresie" - czytamy na stronie przewoźnika.

Program jest podobny do usług oferowanych przez Frontier Airlines w USA i AirAsia z siedzibą w Malezji - przypomina BBC. Pomysł ma poprawić wyniki finansowe przewoźnika. W sierpniu Wizz Air poinformował o 44-procentowym spadku zysku operacyjnego w pierwszym kwartale i obniżył prognozę zysku na cały rok. Tani przewoźnik ma nie tylko problemy finansowe, ale też z punktualnością. W czerwcu Wizz Air, po raz trzeci z rzędu, został uznany za linię lotniczą z największą liczbą opóźnionych lotów w Wielkiej Brytanii.

W Polsce przewoźnik jest obecny od 20 lat. Z warszawskiego Lotniska Chopina obsługuje loty w 57 kierunkach do 24 krajów. W naszym kraju posiada pięć baz: oprócz Warszawy również w Katowicach (główna polska baza operacyjna firmy), Gdańsku, Krakowie i Wrocławiu.

BIEDRONKA I LIDL DOLICZĄ KLIENTOM NOWĄ OPŁATĘ. JEST JUŻ TERMIN

Opłata, jakiej w sklepie dotychczas nie płaciliśmy, będzie niedługo doliczana do zakupów w Biedronce, Lidlu i innych sieciach. Chodzi o system kaucyjny, który zacznie obowiązywać w Polsce od początku 2025 roku. Do sklepów trafią też specjalne automaty. Biedronka i Lidl już przygotowują swoje sklepy.

Od 1 stycznia 2025 roku wejdzie w życie nowa opłata za zakupy w ramach systemu kaucyjnego.

Opłatę zapłacimy za każdym razem, gdy będziemy kupować towary w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym.

Opłata sięgnie 50 groszy lub 1 zł, w zależności od opakowania. Pieniądze te będziemy mogli odzyskać po oddaniu opakowania w automacie.

Nowa opłata wejdzie do polskich sklepów od 2025 roku. System kaucyjny, który wprowadzi opłaty, ma zmobilizować Polaków do zwracania butelek plastikowych, szklanych oraz puszek. Po ich oddaniu w automacie kaucja zostanie zwrócona.

Opłata wejdzie z systemem kaucyjnym od 2025 roku. System kaucyjny wejdzie w życie od 1 stycznia 2025 roku. Obowiązywać będzie zbiór opakowań, a w sklepach wielkopowierzchniowych o większych niż 200 metrów kwadratowych staną specjalne automaty, które umożliwią zwrot opakowań.

Zbiórce podlegać będą odpowiednie opakowania. Ustawodawca w prawie dotyczącym systemu kaucyjnego wymienia trzy rodzaje opakowań:

jednorazowe butelki z tworzyw sztucznych do pojemności 3 litrów - 50 groszy kaucji,

wielorazowe butelki szklane do 1,5 litra - 1 zł kaucji, puszki do pojemności 1 litra - 50 groszy kaucji.

Opłata będzie doliczana do zakupów za każde opakowanie objęte systemem kaucyjnym. Tak więc za trzy butelki plastikowe zapłacimy 1,50 zł, a za cztery butelki szklane 4 zł i tak dalej.

Lidl i Biedronka przygotowują się na system kaucyjny. Lidl oraz Biedronka już stawiają w sklepach odpowiednie automaty, które wydają pieniądze na zakupy po wrzuceniu do nich opakowań. Lidl pierwsze testy zaczął już w 2022 roku. Podobnie sytuacja wygląda w Biedronce, która w 2023 roku zaczęła do swoich lokali wprowadzać recyklaty.

W obydwu sklepach za oddanie opakowania maszyny wydają 5 groszy w postaci vouchera, jednak klienci nie dopłacają tej kwoty wcześniej do zakupów. Od 1 stycznia 2025 roku nowa opłata rzeczywiście wejdzie w życie.

Opakowań nie trzeba oddawać w sklepie zakupu. Wdrożenie systemu kaucyjnego w Polsce oznacza, że nasz kraj będzie drugim po Niemczech w Unii Europejskiej, w którym ten będzie funkcjonował. Zużyte opakowania będziemy mogli oddać w dowolnym automacie do recyklingu. Nie musi to się odbywać w sklepie zakupu, a do zwrotu nie będzie potrzebny paragon.

Если у вас есть юридические проблемы
АДВОКАТ ДЖЕЙМС ДОНОВАН
 поможет вам разобраться в вашей правовой ситуации и будет представлять вас по целому ряду вопросов:

СЕМЕЙНОЕ ПРАВО:

- Divorce
- Custody
- Child Support
- Dependency Actions

ИММИГРАЦИОННОЕ ПРАВО:

- Immigration
- Work Visas
- Obtaining U.S. Citizenship
- Understanding Immigration Laws & Procedures
- Immigration and Customs Enforcement
- Immigration Court
- Board of Immigration Appeals
- Asylum

УГОЛОВНОЕ ПРАВО:

- Criminal Defense
- DUI/DWI
- Juvenile Crimes
- Domestic Violence
- Assault
- Theft & Robbery

А ТАКЖЕ:

- Personal Injury
- Social Security Disability Claims
- Legal Assistance with Debt Restructuring

N.E Philadelphia Office
 7116 Rising Sun Avenue
 Phila. PA 19111
 (215) 745-0233
 (215) 745-0330

Willow Grove Office
 317 Davisville Road
 Willow Grove, PA 19090
 (215) 494-7376
 (215) 494-7442

Адрес офиса:
 Levy Law, LLC
 1515 Market Street,
 Suite 950
 Philadelphia,
 PA 19102

ATTENTION: LEVY LAW LLC is pleased to announce that we have relocated to suite 950!
 bartlevyesq@gmail.com

Tel.: (267) 687-8000
Fax: (215) 392-3357

LEVY LAW — адвокат, который предоставит вам качественные услуги по жилищным, земельным, наследственным делам. А также предоставит юридическую помощь по гражданским, семейным, уголовным делам.

LEVY LAW — адвокат, КОТОРЫЙ ПОМОЖЕТ ВАМ ОТВОЕВАТЬ ЖЕЛАННУЮ ПОБЕДУ

НАМРТОН FOOD MARKET

408 Second Street Pike, Southampton, PA
 Mon - Sat: 8am - 9pm
 Sun: 9am - 8pm
 215-315-8497
 Hamptonmarket.com

НАШИ СКИДКИ

Hampton Market является многонациональным европейским и американским супермаркетом

Магазин специализируется на разнообразных этнических продуктах из Восточной и Западной Европы.

Pre-order MENU			This week's specials	
 Fresh Marinated Lamb Shish Kebab \$12.99 per lb	 Rack of Lamb \$25.99 per lb	 Stuffed Pork crown roast \$9.99 per lb	 Steam and leaf mandarins \$0.99 per lb save \$0.50	 Green mango \$1.00 for 2 mangos save \$0.58
 BBQ Pork Ribs \$7.99 per lb	 \$200 per piece Whole roasted stuffed pig	 \$45 per piece Roasted duck stuffed with apples	 Muscat seedless grape \$3.49 per lb save \$0.50	 Grapeola 100% 1l/33.8 fl oz (Spain) \$7.49 ea save \$2.50

Добро пожаловать и спасибо за поддержку!

COMING SOON!
MoneyGram
 money transfer

10% OFF
 ПОНЕДЕЛЬНИК-ЧЕТВЕРГ
 ДЛЯ ПЕНСИОНЕРОВ

KULTURA

TADEUSZ REYTAN. OSTATNI SPRAWIEDLIWY. KIM BYŁ NAJSŁYNNIEJSZY POLSKI POSEŁ

Tadeusz Reytan został przez potomnych zapamiętany głównie jako bohater obrazu Jana Matejki „Rejtan – Upadek Polski”. To symboliczne przedstawienie uświadamiać miało, do jak tragicznych wydarzeń doszło w roku 1772.

Tadeusz Reytan z obrazu Jana Matejki to postać kojarzona przez większość Polaków. Dramatyczny gest Reytana rozdierającego własne szaty i próbującego powstrzymać resztę posłów przed wydaniem ostatecznej zgody na rozbiór Polski, przemawia do wyobraźni i pozwala wczuć się w atmosferę tamtych strasznych dla Rzeczypospolitej dni. Kim był Tadeusz Reytan, poseł, który jako jeden z nielicznych do końca protestował przeciwko rozbiorom polskich ziem?

Tadeusz Reytan i rozbiory Polski

Tadeusz Reytan urodził się 20 sierpnia 1742 roku w Hruszówce. Pochodził z zamożnej rodziny. Jego ojcem był podkomorzy nowogródzki Dominik Reytan, a matką Teresa z Wołodkowiczów.

Po pierwszym rozbiórze Tadeusz Reytan wyruszył na sejm, który miał zatwierdzić odebranie Polsce ziem przez Rosję, Prusy i Austrię. Na pierwszej sesji sejmowej, 19 kwietnia 1773 roku, Tadeusz Reytan razem z Samuelem Korsakiem i Stanisławem Bohuszewiczem sprzeciwili się zawiązaniu konfederacji pod przewodnictwem Adama Ponińskiego. Skonfederowanego sejm nie można było zerwać. Chciano to zrobić, aby zatwierdzić pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej (inaczej ktoś mógł zastosować liberum veto).

Reytan, który na sejmiku w Nowogródku otrzymał instrukcje, aby bronić Polski nawet z narażeniem życia i mienia, rzucił się ku posłom, którzy mieli podpisać akt rozbiorów. Zastępując im wyjście z sali obrad miał krzyknąć: „Chyba po moim trupie!”, po czym usiadł na taborecie marszałka biorąc do ręki laskę przeznaczoną dla marszałka konfederacji litewskiej. Stwierdził, że – z racji braku wyboru marszałka sejm – on też może być takim samym samozwańczym marszałkiem jak Poniński. Tadeusza Reytana poparli niektórzy posłowie koronni oraz posłowie litewscy.

20 kwietnia zwołano sąd, przed który wezwano Reytana. Oskarżono go o burzenie pokoju powszechnego i buntowanie się przeciw ojczyźnie. Poseł nie przyjął pozwu, lecz i tak został skazany (zaocznie) na kary kryminalne i konfiskatę dóbr.

Następnego dnia Reytan, Korsak i Bohuszewicz nie chcieli opuścić sali obrad, choć przedstawiciele mocarstw, które dokonały rozbioru Polski żądały jej opróżnienia. Aby skłonić innych posłów do pozostania na miejscu Reytan rzucił się w końcu do wyjścia i zaklinając się na Boga błagał wszystkich, aby nie wychodzili, a jeśli się na to zgodzą, to niech depczą jego ciało. Po chwili posłowie zaczęli jednak opuszczać salę. Pierwszy nad leżącym Reytanem przestąpił poseł ziemi nurskiej Jacek Jezierski.

Dopiero po półtorej doby ciągłego przebywania w pomieszczeniu, gdzie odbywał się sejm, do tego bez jedzenia, Tadeusz Reytan wyczerpany fizycznie i psychicznie, wyszedł z sali. Pierwszy rozbiór Polski i tak został zatwierdzony, a on sam nic już nie mógł zrobić. W obawie o swoje życie i zdrowie Reytan domagał się tylko gwarancji bezpieczeństwa od państw zaborczych. Otrzymał protekcję pruskiego generała Ruperta Scipio von Lentulusa.

Nie są dokładnie znane dalsze losy Tadeusza Reytana. Po sejmie wrócił w rodzinne strony, a później przeniósł się ponoć na Litwę. Według niektórych przekazów, nie mogąc pogodzić się z rozbiorem Polski, z czasem Reytan popadł w obłęd. 8 sierpnia 1780 roku popełnił samobójstwo prawdopodobnie kałęcząc się szklą. Został pochowany w niepoświęconej ziemi.

Szczałki, które mogły należeć do Reytana, znaleziono wiele dekad później, w 1930 roku, w miejscu, które wskazywali okoliczni mieszkańcy jako „legendarne” miejsce pochówku słynnego posła. Czy były to faktycznie szczątki Reytana? Na to pytanie nie ma jednoznacznej odpowiedzi.

Tadeusz Reytan w pamięci Polaków zapisał się jako symbol patriotyzmu. Jego pamięć uczcił już Sejm Wielki (1788-1792): „Mój król, za zgodą skonfederowanych Rzeczypospolitej stanów, w tej porze, gdzie przywróceniem sił Rządu Rzeczypospolitej (...) mamy wdzięczną czułość długiem pamięci tego szanownego Polaka”.

Jan Matejko, który uwiecznił Tadeusza Reytana na obrazie w 1866 roku, ukazał niezwykle przejmującą scenę. Prof. Stefan Kieniewicz w rozmowie z Polskim Radiem stwierdzał: „To nie jest obraz ściśle historyczny, lecz historyzoficzny. Nie odtwarza on, w zamierzeniu mistrza, określonej chwili dziejowej, ale chce dać syntezę epoki, określonego problemu. Obraz jest alegorią upadku Rzeczypospolitej”.

- Tadeusz Reytan odebrał sobie życie w 1780 roku w majątku Hruszówka koło Nowogródka. Samobójcę pochowano w zakątku ogrodu, bodaj nawet bez nagrobka. 150 lat później mój wuj, Henryk Grabowski wystawił ładną, neogotycką kaplicę i złożył w krypcie odnalezione szczątki swego przodka – opowiadał prof. Stefan Kieniewicz, historyk.

8 sierpnia mija 244. rocznica śmierci Tadeusza Reytana.

Słynne płótno

„Obraz wydał mi się najprzód nieprzyjemny w tonie, jakiś fioletowy, a nie harmonijny w kolorach. Potem wydał mi się niezrozumiały. Matejko sam tłumaczył kogo, która figura wyobraża, ale mimo tłumaczeń i przekonywania, że malarz – jak poeta – ma prawo do wielkich licencji, nie mogłem jakoś pogodzić Reytana z Kołłątajem, obojętności Michała Czartoryskiego ze straszną sceną w drugim końcu obrazu. Sala wydała mi się tak płytka, że figury tłoczyły się w niej jak na odpuście. A sam Reytan? Czy on w rozpacz? Czy on w konwulsjach?” – tak Stanisław Tarnowski opisał swe pierwsze wrażenia po obejrzeniu słynnego obrazu zatytułowanego „Reytan. Upadek Polski”. Jan Matejko namalował płótno w 1866 roku.

Koligacje prof. Stefana Kieniewicza

Do sceny, przedstawionej przez malarza nawiązała

Eliza Bojarska w audycji pt. „Reytan i Matejko”, w lutym 1989 r. Do udziału w programie zaprosiła historyka, prof. Stefana Kieniewicza, który, jak się okazało, miał związki rodzinne z Tadeuszem Reytanem.

- Sam nie wiem, kiedy doszło do mej świadomości, że babka moja była Reytanówna z domu – mówił w audycji – że była stryjeczną prawnuczką Tadeusza. Została mi po przodku pamiątka – srebrny kubek, bez nóżki, dar szlachty nowogródzkiej dla swego posła, Tadeusza Reytana. Na dnie owego kubka jest misternie wryty napis: „Vivat Tadeus Reytan!”.

Alegoria upadku

Obraz Jana Matejki, przedstawiający scenę rozpaczliwej obrony ciągłości Rzeczypospolitej był zdaniem prof. Kieniewicza jednym z najciekawszych w twórczości artysty.

- To nie jest obraz ściśle historyczny, lecz historyzoficzny – komentował historyk. – Nie odtwarza on, w zamierzeniu mistrza, określonej chwili dziejowej, ale chce dać syntezę epoki, określonego problemu. Obraz jest alegorią upadku Rzeczypospolitej.

Przebieg wydarzeń

Tadeusz Reytan był synem zamożnego ziemianina Dominika Reytana, podkomorzego nowogródzkiego. Wybrany na Sejm rozbiorowy udał się do Warszawy. Na pierwszej sesji 19 kwietnia 1773 wraz z Samuelem Korsakiem i Stanisławem Bohuszewiczem sprzeciwiał się zawiązaniu na sejmie konfederacji pod przewodnictwem Adama Ponińskiego, umożliwiającej zatwierdzenie traktatu I rozbioru Polski. Po jego dokonaniu, miał uniemożliwić wyjście sygnatariuszom rozbioru, wołając do nich: „Chyba po moim trupie”. Takie stanowisko zgodne było z wytycznymi, jakie otrzymał w swoim nowogródzkim sejmiku: bronić całości Polski z narażeniem życia i mienia.

Przeciw Targowicy

Reytan nie chciał zerwania obrad. Wysuwał jako jedyne żądanie wybór marszałka. - Posłowie zjechali się na Sejm wolny za uniwersałem królewskim - mówił - nie zaś na Sejm pod konfederacją zawiązany.

Po 36 godzinach heroicznego oporu, Reytan i jego towarzysze odebrali hiobową wieść, że król Stanisław August Poniatowski przystąpił do Targowicy. Od tej chwili okupowanie izby poselskiej nie miało już sensu.

To, co działo się wówczas w Sejmie opisał później Jerzy Zawieyski:

„Czwarty dzień trwały obrady, Reytan chcąc wstrzymać posłów od rozejścia się, przedarł się z Korsakiem ku drzwiom, zastąpił drogę rozchodzącym, rozkrzyżował ręce w drzwiach, w jednej trzymając laskę marszałkowską, zaklinał i błagał posłów, by nie oddali się na wstyd i hańbę”.

Po sejmie rozbiorowym, Tadeusz Reytan wyjechał na Litwę i według tradycji rodzinnej popadł w obłęd. 8 sierpnia 1780 popełnił samobójstwo. Jego szczątki odkryto w okresie II Rzeczypospolitej. Został pochowany w 1930 r. wystawionej przez potomka, Henryka Grabowskiego krypcie.

Symbol patriotyzmu

Wkrótce po śmierci rozpowszechnił się w Polsce kult jego postaci. Portrety Reytana pojawiały się na licznych rycinach jako symbol prawdziwego patrioty. Zdaniem prof. Stefana Kieniewicza, Tadeusz Reytan bez większej świadomości podjął swój los historyczny, który uczynił z niego symbol i mit narodowy.

A obraz Jana Matejki? - Reytan Matejki podtrzymuje w nas etyczne przeświadczenie o słuszności, o koniecznej potrzebie bezsilnego nawet protestu. Lekcja ta dziś zdaje się nie pozostaje bez echa. Dobrze to jest czy źle? Nie mnie staremu rozstrzygać – stwierdził na zakończenie prof. Stefan Kieniewicz.

CONVENIENT
LOCATIONS

W biznesie od 1971 roku

STORAGE®

www.ezmini.com

- Moze macie duzo niepotrzebnych rzeczy w domu?
- Moze w garazu nie ma miejsca na samochod?
- Moze Biznes zajmuje duzo miejsca w waszym domu?
- Moze planujecie przeprowadzke?

Nie ma problemu. Porównajcie nasze ceny i warunki usług z tym co zaproponują wam nasi konkurenci. Możecie być pewni - przekonacie się sami, że **EZ_STORAGE** jest najlepszym biznesem!

COUPON

KLIENCI MOGA
SKORZYŃAC
Z JEDNEGO
BEZPŁATNEGO
MIESIACA
WYNAJMU U NAS

FREE!^{*}
**1 Month
Storage**

FREE \$25

Wawa®
Gift Card^{*}

FREE!^{*}
**Local Move-In
Truck**

1800 Street Rd., Warrington, PA 18976
215-491-1600

351 Red Lion Rd., Huntindon Valley,
PA 19006
215-938-9343 - redlion@ezmini.com

289 DeKalb Pike, North Wales, PA 19454
215-699-6002 - montgomery@ezmini.com

36 E. Township Line Rd, Elkins Park,
PA 19027 Cheltenham
215-379-1636 - elkinspark@ezmini.com

7425 State Rd., Philadelphia,
PA 19136 Mayfair/Holmesburg
215-331-9398 - stateroad@ezmini.com

MEDYCZNE NOWOSCI

KLUCZOWE RYZYKA ZDROWOTNE W POLSCE W 2024 R. - UKAZAŁ SIĘ DOKUMENT PROGRAMOWY INSTYTUTU CZŁOWIEKA ŚWIADOMEGO

W Polsce czynniki behawioralne, takie jak palenie tytoniu, nadciśnienie, wysokie BMI, odpowiadają za utratę ok. 49% lat przeżytych w zdrowiu oraz za ok. 44% zgonów. - Od lat mówi się o konieczności zmiany paradygmatu opieki zdrowotnej z modelu opartego na medycynie naprawczej na model prewencyjny, oparty o kształtowanie prozdrowotnych nawyków i wczesną profilaktykę. Najwyższy czas, aby przejść do konkretów – podkreśla dr Jerzy Gryglewicz.

Instytut Człowieka Świadomego bazując na analizie dokumentów strategicznych państwa, takich jak Krajowy Plan Transformacji na lata 2022-2026 (opracowany przez Ministerstwo Zdrowia i zatwierdzony przez Komisję Europejską), oraz aktualnych danych epidemiologicznych i klinicznych, przygotował raport pt. „Kluczowe ryzyka zdrowotne w Polsce, stan na styczeń 2024”, w którym wskazano kierunki działań zmierzających do poprawy stanu zdrowia Polaków. Ich celem powinno być zmniejszenie wpływu czynników ryzyka na zdrowie i zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat znaczenia profilaktyki zdrowotnej.

Dr Gryglewicz: najwyższy czas przejść do konkretów – Krajowy Plan Transformacji, opracowany na bazie rekomendacji Komisji Europejskiej, stanowi drogowskaz dla decydentów przy tworzeniu i aktualizowaniu polityk zdrowotnych, określając priorytetowe kierunki rozwoju dla polskiego systemu ochrony zdrowia. Koncentruje się na najważniejszych czynnikach ryzyka utraty zdrowia, które odgrywają kluczową rolę w monitorowaniu stanu zdrowia populacji i skutecznego zapobiegania chorobom cywilizacyjnym, zwłaszcza w kontekście procesu starzenia się społeczeństwa. Profilaktyka, w tym edukacja zdrowotna i szeroko zakrojone działania z zakresu zdrowia publicznego, są najefektywniejszym sposobem na poprawę jakości życia obywateli i kształtowanie dobrostanu społecznego. Od lat mówi się o konieczności zmiany paradygmatu opieki zdrowotnej z modelu opartego na medycynie naprawczej na model prewencyjny, oparty o kształtowanie prozdrowotnych nawyków i wczesną profilaktykę. Najwyższy czas, aby przejść do konkretów – podkreśla dr Jerzy Gryglewicz, lider projektu MBA w Ochronie Zdrowia Uczelni Łazarskiego, ekspert Center of Value Based Healthcare, razem z dr. Januszem Krupą odpowiedzialny za merytoryczne przygotowanie dokumentu.

Kluczowe zagadnienia i wnioski zawarte w raporcie

Istotny wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa ma prowadzenie spójnej i efektywnej polityki państwa w zakresie zdrowia publicznego, której celem powinno być wydłużanie i poprawa jakości życia obywateli. Dlatego, zmniejszenie oddziaływania głównych czynników ryzyka, wczesne wykrywanie stanów chorobowych, kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych oraz kreowanie warunków umożliwiających zachowanie i poprawę zdrowia, powinno być głównym celem polityki zdrowotnej państwa.

Czynnik ryzyka to cecha, stan lub zachowanie, które zwiększa prawdopodobieństwo zachorowania. Behawioralne czynniki ryzyka miały większy wpływ na DALY (z ang. disability adjusted life years – lata życia skorygowane niesprawnością) w Polsce niż w Unii Europejskiej – o 26% większy niż średnia Europejska. W Polsce grupa czynników behawioralnych odpowiadała za utratę ok. 49% lat przeżytych w zdrowiu oraz za ok. 44% zgonów. Mając na uwadze tak istotny ich wpływ na zdrowie, konieczne jest zadbanie o edukację zdrowotną i profilaktykę oraz nadanie priorytetu zdrowiu publicznemu w polityce państwa.

Średnia długość życia Polaków w 2018 r. była krótsza o kilka lat niż w UE: w przypadku mężczyzn o 4,6 lata, natomiast w przypadku kobiet o 1,9 lata.

Zagadnienia dotyczące zapobiegania chorobom, w szczególności cywilizacyjnym, opisane są w dokumentach strategicznych państwa. Kluczowym dokumentem

jest strategiczny Krajowy Plan Transformacji (KPT), który wyznacza priorytety polityki zdrowotnej i określa 20 czynników ryzyka mających kluczowy wpływ na długość i jakość życia obywateli w Polsce.

Do najważniejszych zmian demograficznych mających wpływ na organizację i funkcjonowanie opieki zdrowotnej należą: starzenie się społeczeństwa, brak zastępowalności pokoleń oraz nadumieralność mężczyzn.

Najważniejszym czynnikiem ryzyka powodującym wiele chorób w Polsce jest palenie tytoniu. W 2022 roku codziennie paliło tytoń 28,8% dorosłych Polaków (30,8% mężczyzn i 27,1% kobiet). Kolejne zagrożenia zdrowotne to wysokie ciśnienie krwi i wysokie BMI.

Wysokie ciśnienie krwi stwierdza się u około 30–45% dorosłej populacji. Podwyższone ciśnienie tętnicze jest najważniejszym czynnikiem ryzyka przedwczesnej śmierci z powodu choroby niedokrwiennej serca, udaru mózgu oraz głównym czynnikiem ryzyka niewydolności serca, migotania przedsionków, przewlekłej choroby nerek, choroby tętnic obwodowych i pogorszenia funkcji poznawczych.

Na otyłość choruje 21% Polaków, a 38% ma nadwagę. Otyłość potencjalnie ma wpływ na wystąpienie ponad 200 powikłań, w tym w szczególności cukrzycy typu 2, choroby układów: sercowo-naczyniowego, oddechowego, wydzielania wewnętrznego, pokarmowego, moczowo-płciowego, a także narządu ruchu i skóry oraz niektórych nowotworów złośliwych.

Nadmierne spożywanie alkoholu znajduje się na trzecim miejscu w Europie wśród czynników ryzyka zdrowotnego populacji (po papierosach i nadciśnieniu). Spożywanie alkoholu jest przyczyną 12% (u mężczyzn) i 2% (u kobiet) przedwczesnych zgonów oraz niesprawności.

W Polsce rozpoznano cukrzycę u ponad 3,4 mln osób. Jest ona przyczyną wielu powikłań zdrowotnych – u jednej trzeciej chorych dochodzi do retinopatii cukrzycowej, tyle samo zapada na choroby układu krążenia.

Częstość występowania hipercholesterolemii w Polsce szacowana jest na 60-80% osób w populacji powyżej 18. r.ż. i jest ona odpowiedzialna za takie schorzenia jak: choroba niedokrwienna serca, udar mózgu i choroba tętnic obwodowych.

Osteoporoza występuje u 22,1% kobiet oraz 6,6% mężczyzn. Brak odpowiedniej diagnozy i leczenia tej choroby często prowadzi do złamań, między innymi, kości udowej i kręgosłupa, które są przyczyną nadmiernych hospitalizacji, niepełnosprawności i przedwczesnych zgonów w populacji po 65. r.ż.

Polska w stosunku do średniej dla krajów OECD ma gorsze wskaźniki dotyczące oczekiwanej długości życia wynoszącej 75,5 roku (średnia OECD wynosi 80,3 roku) oraz śmiertelności możliwej do uniknięcia (w Polsce 344 zgony na 100 tys., średnia OECD to 237 zgonów na 100 tys.).

Polska ma wyraźnie niższy wskaźnik populacji objętej podstawową opieką zdrowotną - 94% przy średniej dla krajów OECD wynoszącej 97,9%. W Polsce odnotowano także wysoką liczbę hospitalizacji możliwych do uniknięcia - 663 na 100 tys. osób (średnia dla krajów OECD to 463 hospitalizacje na 100 tys. osób). W obszarze profilaktyki zdrowotnej Polska charakteryzuje się również gorszymi wskaźnikami niż średnia w krajach OECD. Przykładowo, liczba wykonywanych mammografii: według danych za 2021 r. w ciągu ostatnich 2 lat objęła tylko 33,2% Polek w wieku 50-69 lat, przy średniej dla krajów OECD wynoszącej 55,1%.

Najistotniejsze czynniki ryzyka utraty lat życia w zdrowiu w Polsce

W raporcie przypomniano 20 czynników ryzyka mających kluczowy wpływ na długość i jakość życia obywateli w Polsce, które zostały określone w Krajowym Planie Transformacji na lata 2022-2026. Najistotniejsze z nich to: tytoń, wysokie ciśnienie krwi, wysokie BMI (otyłość), ryzyka żywieniowe, wysokie stężenie glukozy we krwi (cukrzyca), alkohol, wysokie stężenie cholesterolu LDL, zanieczyszczenie powietrza, zaburzenia czynności nerek, osteoporoza.

Wyszkolenie zdrowych nawyków to zadanie nie tylko dla medycyny

W dokumencie wskazano nie tylko najważniejsze zagrożenia i problemy zdrowotne Polaków, aktualną organizację leczenia, ale także sformułowano rekomendacje działań w walce z tymi niebezpieczeństwami. Autorzy opracowania zwracają uwagę, że większość wymienionych schorzeń należy do tzw. chorób cywilizacyjnych. Na ich występowanie wpływa więc przede wszystkim styl życia, który obecnie charakteryzuje m.in. palnie tytoniu, niewłaściwa dieta, niewielka aktywność fizyczna czy nadmierne spożywanie alkoholu. Stąd profilaktyka, obejmująca zarówno przemyślaną ofertę systemu opieki zdrowotnej oraz promocję nowego podejścia do stylu życia, wydaje się być najskuteczniejszym i najtańszym sposobem na walkę z największymi zagrożeniami zdrowotnymi społeczeństwa.

– Wykształcenie zdrowych nawyków to zadanie nie tylko dla medycyny – znaczącą rolę powinien odgrywać m.in. system edukacji, aktywizacja ruchowa dzieci i młodzieży, wsparcie pracowników firm i instytucji w aktywnym spędzaniu wolnego czasu, skuteczne programy walki z nałogami, wreszcie mądre rozwiązania legislacyjne wspierające zachowania prozdrowotne – zauważa na łamach dokumentu programowego dr Janusz Krupa, prezes Instytutu Człowieka Świadomego. – Takie podejście to nie tylko korzyść dla poszczególnych osób, to także wymierna korzyść w skali całego kraju, gospodarki, poczucia szczęścia społecznego i korzystania z dobrodziejstw współczesnego świata.

90 PROC. DZIECI I MŁODZIEŻY MA WADY POSTAWY. MZ RUSZA Z PROGRAMEM DIAGNOSTYKI STÓP

W 16 ośrodkach w kraju można bez skierowania skorzystać z bezpłatnego badania stóp pacjentów od 5. do 16. roku życia - poinformowało Ministerstwo Zdrowia. Nawet 90 proc. dzieci i młodzieży ma wady postawy - podkreślono w komunikacie resortu. Ruszył pilotażowy program diagnostyczny.

Wady postawy dotyczą w Polsce 50-90 proc. dzieci i młodzieży. Nieleczone mogą negatywnie wpływać na cały układ ruchowy. Wczesna diagnoza to skuteczniejsza terapia – wskazało Ministerstwo Zdrowia na platformie "X", zachęcając do skorzystania bez skierowania z bezpłatnego badania stóp młodych pacjentów, które można przeprowadzić w jednym z 16 ośrodków kraju.

Nieleczone wady postawy mogą negatywnie wpływać na cały układ ruchowy

– „Konsekwencje nieleczonych wad kończyn dolnych, w tym nieprawidłowości w budowie stopy, wpływają na zaburzenia pracy i ruchomość stawu kolanowego” – zaznaczono w komunikacie resortu. „Tym samym mogą oddziaływać na cały łańcuch biokinematyczny dziecka. Wczesne zdiagnozowanie wad postawy u dzieci zapewnia skuteczniejszą terapię” – czytamy.

Jak przekazało Ministerstwo Zdrowia, ruszył program pilotażowy program badania stóp skierowany do dzieci i młodzieży od 5. do 16. roku życia.

– „Program jest skierowany do dzieci od 5. roku życia, aby już od tego wieku profilaktycznie badać małych pacjentów pod kątem wad postawy” – podkreślił cytowany w komunikacie doktor Maciej Karaszewski z Narodowego Funduszu Zdrowia, który wspólnie z ministerstwem realizuje program. Rolą pilotażu jest sprawdzenie w praktyce efektywności wykrywania wad kończyn dolnych u dzieci.

Pilotaż ma objąć populację 24 tys. pacjentów

Przejdą oni badania manualne, podoskopowe i komputerowe, które pozwalają na ocenę stanu stóp i zdiagnozowanie przyczyny i źródeł bólu, a także sprawdzenie kształtu, obecności zgrubień na podeszwie, kontrolę stabilności stóp.

Jak zapowiedziało ministerstwo, NFZ przeznaczy na realizację pilotażu ok. 5,5 mln zł. Program ma potrwać do 2025 r.

ГОРОСКОП НА НЕДЕЛЮ

Неделя интересная, запоминающаяся и важная для многих людей. Период принесет перемены и неожиданные события разного рода. Важно их принять и не отказываться от того нового, что входит в жизнь, достаточно быстро вытесняя то, что больше не имеет перспектив для развития.

ОВЕН

Период укрепления позиций на всех фронтах, но пока что не стоит торопиться. Придется потратить немало сил, но и результат будет впечатляющим. Не ожидайте стабильности в денежной сфере, но на свой кусок хлеба с маслом рассчитывайте.

ЛЕВ

Многие Львы заняты ремонтом, благоустройством жилья, различными операциями с недвижимостью. В августе можно сделать многое для улучшения своего быта, однако на этом сложном пути можно встретить немало препятствий.

СТРЕЛЕЦ

Сейчас ваш девиз – только вперед! Для дел профессионального плана неделя достаточно удачна. Подключите свое личное обаяние, чтобы добиться повышения зарплаты или подписания нового контракта. Сосредоточьтесь на идейной составляющей вашей деятельности.

ТЕЛЕЦ

Стремление к профессиональным высотам и количество сил будет неравноценным, поэтому сбавьте темп и отложите новые начинания. Успех пока вам не светит, но ваше положение на службе устойчиво и позволяет иметь стабильный заработок.

ДЕВА

Предприниматели смогут получить инвестиции от иностранных компаний, а также избавиться от кредитов. А вот у представителей творческих профессий карьера пойдет в гору, появятся новые предложения и креативные идеи.

КОЗЕРОГ

Неделя подходит для кардинальных изменений в чувственно-эмоциональной сфере, новых знакомств, но также и для завершения изживших себя личных и деловых взаимоотношений. Для интровертов подойдут социальные сети, форумы и сайты знакомств.

БЛИЗНЕЦЫ

Продвижение по службе у наемных сотрудников возможно, если наберетесь смелости и попросите повышение в должности. Можете не сомневаться – начальство отметит все ваши заслуги и усердие. Если вы без работы, соглашайтесь на любую подработку.

ВЕСЫ

Сейчас не время для споров с начальством и противостояния с ним. В финансовом отношении неделя удачна, деньги будут поступать регулярно и их станет немного больше. Рассчитывайте на повышение зарплаты или на премию.

ВОДОЛЕЙ

Обстоятельства недели предполагают глубокий внутренний анализ происходящего, и важно сделать это без пустых разговоров и без суеты. Давние обиды и невысказанные слова сильно подрывают доверие, оставляют место для страха, что недопустимо в любви.

РАК

Предстоит не самый легкий период лета. На этой неделе лучше всего сделать паузу, отдохнуть, провести время наедине или в кругу близких. Помните, что тише едешь – дальше будешь. Для дел профессионального характера конец августа не очень подходит.

СКОРПИОН

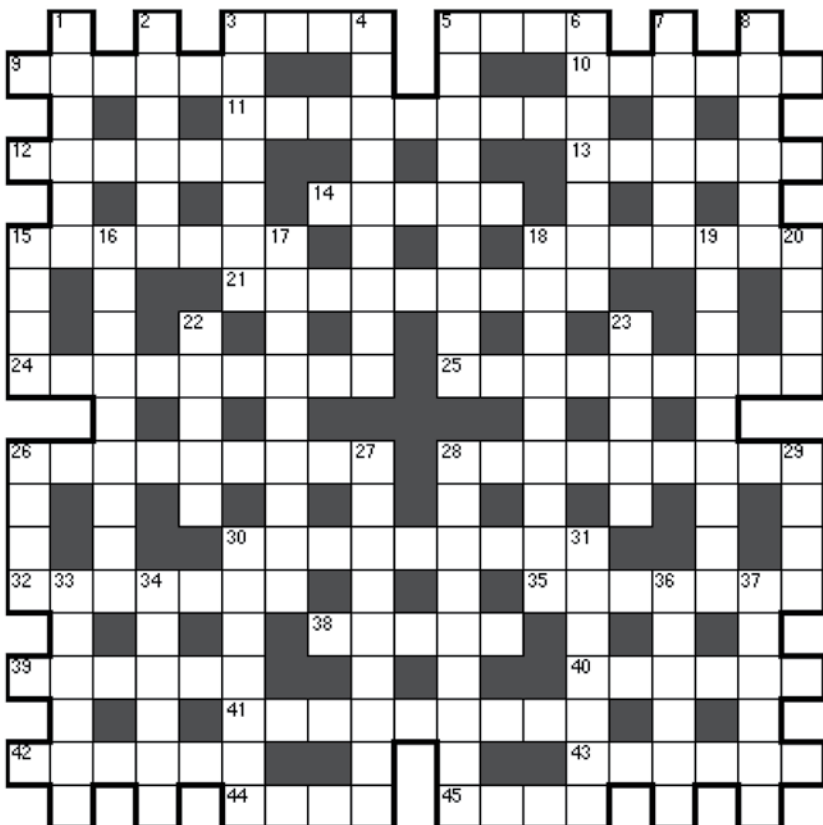
Вы столкнетесь с некоторыми трудностями в реализации своих планов, но если приложите больше усилий, то сможете завершить месяц с хорошими результатами. Но обязательно найдите время для отдыха, благо такие возможности будут в конце недели.

РЫБЫ

Подводных камней на вашем пути еще много. С некоторыми вам предстоит столкнуться именно в течение недели. Пары, которые давно находятся на грани развода, должны принять взвешенное решение, особенно если в союзе подрастают дети.

КРОССВОРД

По горизонтали: 3. Пузырчатая масса, образующаяся на поверхности жидкостей. 5. Орган нападения и защиты некоторых зверей. 9. Женская кофточка. 10. Ветер разрушительной силы. 11. Монета. 12. Вязаная фуфайка, плотно обтягивающая торс и шею. 13. Бурные продолжительные аплодисменты. 14. Общественное собрание, встреча. 15. Пшеничный хлебец в форме кольца из заварного крутого теста. 18. Землеройно-транспортная машина. 21. Цирковая гимнастка. 24. Один из видов письменности Древнего Востока. 25. Угол, образуемый магнитной стрелкой компаса и направлением географического меридиана. 26. Крупнейшие международные комплексные спортивные соревнования современности. 28. Электроизмерительное устройство. 30. Тот, кто ненавидит людей. 32. Рассказ, повествование. 35. Самая нелюбимая зрителем часть телепрограммы. 38. Узкая дорожка, протоптанная пешеходами. 39. Подвижная пуговка, служащая для замыкания тока в электрических проводках. 40. Верное отражение объективной действительности. 41. Лёгкая ссора. 42. Род очков, держащихся при помощи пружинки, защемляющей переносицу. 43. Автор драматических произведений. 44. Мать жены. 45. Крупное хищное животное, обитающее в Юго-Восточной Азии, на Дальнем Востоке.

По вертикали: 1. Тепловая обработка руды для выделения из неё металлов. 2. Деньги или материальные ценности, даваемые как подкуп. 3. Приправа из спелого слабожгучего красного стручкового перца. 4. Верхняя часть помещения, разделённого на два полуэтажа. 5. Эстрадный жанр. 6. Детская игрушка в виде фигурки человека. 7. Диван с приподнятым изголовьем. 8. Брюки особого покроя, облегающие голени и сильно расширяющиеся кверху. 15. В ручных играх с мячом: противодействие атаке. 16. Человек, которому переливают кровь от донора. 17. Возбуждение, усиление. 18. Ваятель. 19. Дочь короля. 20. Приспособление для замыкания и размыкания электрической цепи. 22. Большое скопление животных, птиц. 23. Разыгрываемая клоунами сюжетная разговорная или пантомимическая сценка. 26. Инструмент для коррекции зрения. 27. Перестановка букв в слове для образования другого слова. 28. Устройство для автоматического управления летательным аппаратом. 29. Небольшой лиственный лес. 30. Возвышающаяся над мечетью башня. 31. Детский врач. 33. Единство, неразрывная целостность. 34. Временное освобождение от работы для отдыха. 36. Суммарный рабочий объем двигателя внутреннего сгорания. 37. Плащ, принадлежность орденовских, королевских и царских парадных одеяний.

	4	2			6
7			3	1	
	8		4		9
2	5		3		
				5	7 8
5		6		8	9
		1		9	
		2			7 4

		2			9
	1		7	3	
6		8	2		3
		8	1	7	4
		5			6
		4	3	6	5
2		5		7	
	7		4		6
		1			7

ОТВЕТЫ НА КРОССВОРД ИЗ ПРЕДЫДУЩЕГО НОМЕРА:
 4. ШКАЛ. 10. АНТИТЕЗА. 11. ОПЕРАТОР. 12. ТОМАТ. 13. ВИГУД. 14. ЗЛОДЕЙ. 15. ЗАНЯТОСТЬ. 18. СЕКТА.
 20. ПИНТА. 21. НОМАД. 23. КАЙЛО. 24. ТОПКА. 26. ДЮШЕС. 29. ПШЕРИЦА. 30. ОТКОРМ. 31. ШЕТИНА. 32.
 БАЛЛИЗМ. 34. БИЛТИМ. 36. ЖАТВА. 38. МОТОР. 39. АБРЕК. 40. ХОЛКА. 43. АТОМ. 45. КЕГЕЛЬБАВАН. 49. ФИ.
 АЛКА. 50. ИЗОТОП. 51. ЛИМИТ. 52. ДИНАСТИЯ. 53. СЕКРЕТЕР. 54. ШИРМА.
 ПО ВЕРТИКАЛИ:
 1. АНТИТЕЛО. 2. ПИРАТ. 3. ДЕВИЗ. 4. ШАТУН. 5. КОМЕТА. 6. ПОТОС. 7. ФЕРЗЬ. 8. САПОГИ. 9. ПОМЕСТЬЕ.
 16. АРМИЯ. 17. ТАЙНА. 19. АНАГРАММА. 20. ПОДДЕРЖКА. 22. ДЖЕМПЕР. 23. КРИТИКА. 24. РОМБ. 25.
 ПАКЕТ. 27. ШРИФТ. 28. СВАРА. 32. БЫТИЕ. 33. МАРКА. 35. ИЗОЛИН. 37. ВОЛНОРЕЗ. 41. КОМПАК. 42.
 ПЛАМЯ. 44. ТРОФЕЙ. 45. КАЮТА. 46. ГУЛЯШ. 47. БУТСА. 48. НИТКА.
 ОТВЕТЫ НА СЕГОДНЯШНИЙ КРОССВОРД СМОТРИТЕ В СЛЕДУЮЩЕМ НОМЕРЕ!

"ХОТІВ ЗМІНИТИ СВІТ НА КРАЩЕ": НА ВІЙНІ В УКРАЇНІ ЗАГИНУВ 26-РІЧНИЙ ДОБРОВОЛЕЦЬ З ФІНЛЯНДІЇ

На початку серпня у Луганській області загинув доброволець з Фінляндії Вілле Мюккянен, який захищає Україну від російських окупантів.

Про це повідомляє національна телерадіомовна компанія Фінляндії Yle.

Воїну було 26 років. Він народився у фінському місті Пюхяреї. До рішення стати добровольцем хлопець займався політикою та був головою молодіжного підрозділу Центристської партії Північної Поє'янмаа.

Родина Мюккянена не хотіла, щоб він залишався невідомим солдатом. Виконавчий директор Асоціації учасників бойових дій Юха Креус повідомив, що інформація про смерть добровольця була оприлюднена на прохання його рідних.

Зазначається, що після того, як Росія розпочала повномасштабну війну проти України, Мюккянен вирішив піти у добровольці та воювати на боці України.

"Ще в юному віці він хотів змінити світ на краще і збільшити справедливість у ньому. Багаторічний шлях розпочався з політики та продовжився його рішенням приєднатися до військових в Україні", - йдеться у некролозі.

Наприкінці осені 2023 року розпочався його військовий шлях.

"Вілле був захисником справедливості", - заявив голова Центристської партії й чинний міністр оборони Фінляндії Антті Кайкконен.

Звісткою про смерть хлопця була шокована не лише його родина, але й колеги з політичної партії, друзі та мешканці громади.

"Він має сильну волю захищати вільну націю. Зрештою, під бойовим псевдонімом "Шквал" він приніс найбільшу жертву, яку будь-хто міг принести, віддавши своє життя за свободу", - йдеться у некролозі.

Что такое предварительное планирование?

Леонид Колтман
(Licensed Funeral Director)
Член Коллегии Директоров
Congregation Beth-Solomon.

Предварительное планирование – это планирование похорон заранее.

Такое планирование многим кажется слишком рассудочным, практичным; им не хочется думать о печальном уходе близких заранее.

И лишь когда приходит неизбежное, и они сталкиваются с необходимостью разного рода переговоров в тот момент, когда им этого меньше всего хотелось бы, они осознают ценность предварительного планирования.

Кантор
Борис Казанский

Звоните нашим русскоговорящим сотрудникам Леониду Колтману и Кантору Борису Казанскому, чтобы получить бесплатную конфиденциальную консультацию по предварительному планированию.

Goldsteins, Rosenberg's Raphael – Sacks, Inc.

Family owned and operated

(215) 927 – 5800

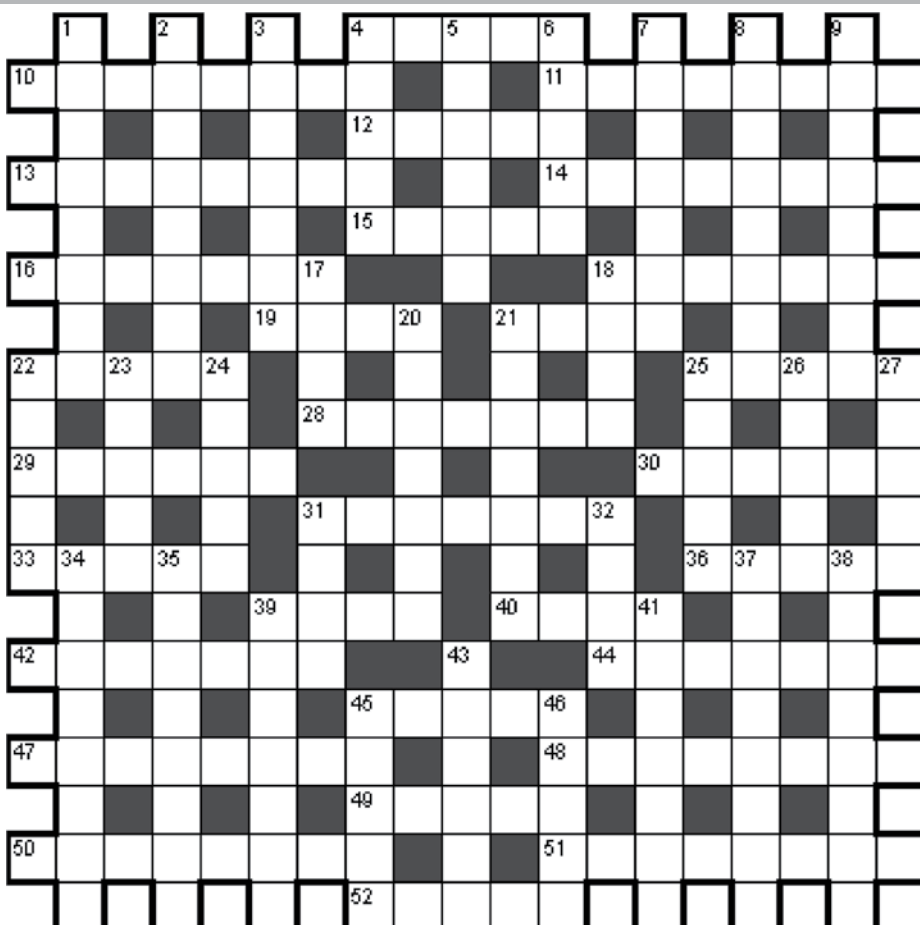
Philadelphia Chapel
Bennett Goldstein Supervisor
6410 N. Broad Street
Philadelphia, PA 19126

(800) 622 – 6410

Suburban North Chapel
Gabe Goldstein, Supervisor
310 Second Street Pike
Southampton, PA 18966

Southern New Jersey Chapels Available

КРОССВОРД

ОТВЕТЫ НА СУДОКУ:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10									
13									
16									
22									
29									
33									
42									
47									
50									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10									
13									
16									
22									
29									
33									
42									
47									
50									

По горизонтали: 4. Люди, нанятые для аплодирования артистам, ораторам или освящения их. 10. Угледод. 11. Признак, на основании которого производится оценка, определение или классификация. 12. Ящичек для хранения драгоценностей. 13. Обувь из шкуры диких зверей у североамериканских индейцев. 14. Площадь овальной формы с амфитеатром для зрителей для проведения скачек. 15. Стужа. 16. Короткий смешной рассказ с неожиданной развязкой. 18. Показатель популярности какого-нибудь лица, фильма, представления, периодического издания. 19. Напиток из разбавленного водой сока ягод или плодов. 21. Жар от огня, печи. 22. Вонючка. 25. Головной убор пожарного. 28. Хлопчатобумажная или шерстяная ткань с начёсанным ворсом. 29. Предмет хозяйственного обихода для стирки белья, корма скота и т.д. 30. Низкий вечнозелёный кустарничек с лилово-розовыми цветочками. 31. Работник торговли, ведущий куплю-продажу крупных партий товаров. 33. Вьющаяся пряда. 36. Треножник, козлы, к которым подвешивается котёл. 39. Лёгкое воздушное пирожное. 40. Вид покроя юбки, брюк. 42. Тот, кто господствует, главенствует над кем-либо. 44. Человек, впервые начавший заниматься чем-либо. 45. Ряд сцепленных вагонов, приводимых в движение паровой или электрической тягой. 47. Банковский билет. 48. Аппарат для очистки воздуха от запахов и бактерий. 49. Цитрусовое дерево. 50. Слышимость звуков музыки, речи в помещении. 51. Объединение на добровольных началах для достижения общих целей. 52. Пшеница и рожь, смешанные во время посева.

По вертикали: 1. Странствующий богомолец. 2. Носилки в виде кресла. 3. Многочлен, алгебраическая сумма конечного числа одночленов. 4. Выкуп, вносимый женихом родителям невесты. 5. Утренняя заря. 6. В царской России: учреждение по сбору особого налога. 7. Устройство, отображающее на экране информацию, полученную от компьютера. 8. Месть. 9. Хозяйство, занимающееся размножением и выращиванием цветов, деревьев. 17. Плотная масса, образовавшаяся из перегнивших остатков болотных растений. 18. Совокупность реплик одного действующего лица в пьесе, фильме. 20. Чувство и состояние полного, высшего удовлетворения. 21. Трубка, обычно изогнутая спиралью, употребляемая при перегонке жидкостей, в различных тепловых установках. 22. Хищная птица, способная долго и высоко летать парящим полётом. 23. Выражение недовольства. 24. Плотная глянцевитая хлопчатобумажная или шёлковая ткань. 25. Тумба на палубе судна, служащая для закрепления троса. 26. Жаргон. 27. Длинная верёвка с затягивающейся петлёй на конце для ловли животных. 31. Зодиакальный баран. 32. Твёрдолиственная порода деревьев. 34. В музыке — боковая часть корпуса музыкальных инструментов. 35. Журналист, специализирующийся на кратких описаниях жизненных событий. 37. Создание изображения движущегося объекта. 38. Неумеренное восхваление. 39. Белый гриб. 41. Кондитерское изделие из порошка бобов какао с сахаром и пряностями. 43. Владелец сельскохозяйственного предприятия. 45. Безворсовый двусторонний ковёр ручного ткачества. 46. Разновидность удочки.

ОТВЕТЫ НА КРОССВОРД СМОТРИТЕ В СЛЕДУЮЩЕМ НОМЕРЕ!
26. ЗЮИД, 28. ГРИФ, 29. ГРАЦИЯ, 30. ДЖУТ, 32. СЕНО, 34. ЖАРА.
ТЕМА, 16. ПАШНЯ, 17. ЛИНЗА, 19. КИРКА, 20. ДИНО, 23. ДИОРАМА, 24. ЛЕНЬШКА, 25. ВЗГЛЯД, 1. ПОВЕС, 2. СТУК, 3. ВЛАДИНА, 4. БАЦИЛЛА, 5. ДРЕК, 6. ТРЕСКА, 8. ДЫНЯ, 9. ЛУДА, 11. ПО ВЕРТИКАЛИ:
ЖБЕ, 34. ЖИЛА, 35. ДЕВА, 36. ШКАФ, 37. МОТОК, 38. ДОРОГА, 39. АКАЦИЯ.
СПАЛНЬ, 18. ВЛОКАДА, 21. ШАНС, 22. ХЕН, 25. ВЯЗАНИЕ, 27. ДЕМАГОГ, 31. ГИОС, 33. РУ, 1. ПАСИВ, 4. БЮДЖЕТ, 7. ПУДРА, 9. ЛУЖА, 10. ЦВЕТ, 12. ВНК, 13. ДЕНДИ, 14. КЕКС, 15. ОТВЕТЫ НА КРОССВОРД ИЗ ПРЕДЫДУЩЕГО НОМЕРА.

YG Construct group
ПРОФЕСИОНАЛЬНАЯ УКЛАДКА
 ▼ ПЛИТКИ,
 ▼ МОЗАИКИ,
 ▼ ПРИРОДНОГО КАМНЯ
 любой сложности

ОТДЕЛКА
КУХОНЬ • ВАНН • ПОЛОВ

Опыт работы в США (фото в наличии)
 Работаем аккуратно и качественно.
 Обращаться по телефону: **445-229-11-29 Ярослав**
yarikgont@gmail.com

Expert Home Care, Inc.
 Phone: 215-364-0340
 Fax: 215-364-3918
 1200 BUSTLETON PIKE, SUITE 14,
 FEASTERVILLE, PA 19053

МЫ ДЕЙСТВИТЕЛЬНО ЭКСПЕРТЫ
 В СФЕРЕ ОБСЛУЖИВАНИЯ ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ НА ДОМУ

20 лет в бизнесе!

ТЕПЛО, ЧУТКОСТЬ, ВНИМАНИЕ И ВЫСОКИЙ ПРОФЕССИОНАЛИЗМ
ВСЕ ЭТО ВЫ НАЙДЕТЕ ТОЛЬКО У НАС!

D&S AUTO REPAIR
 Полная диагностика и ремонт вашего авто

State and Emission Inspection

- Замена шин, свечей, подвесок, масла
- Ремонт двигателя, тормозной системы
- Обслуживание кондиционеров

215-781-6942

267-391-6283 *Стам*
 718-607-8200 *Денис*
 520 Veterans Highway
 Bristol, PA, 19007
 www.dnsautorepair.com
 dnsautorepairpa@gmail.com

VSP MEDICAL SUPPLY
 Ваш надежный друг и помощник

BCA Accredited Facility
 731 Red Lion Road, Philadelphia, PA 19115

Tel.: **215-677-8770**
 Fax.: **215-677-8748**

Бесплатная доставка на дом!

ПРЕДОСТАВЛЯЕМ ВАМ ПО РЕЦЕПТУ ВРАЧА ВСЕ СУЩЕСТВУЮЩИЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ, ПРИБОРЫ И ПРИСПОСОБЛЕНИЯ ДЛЯ УХОДА ЗА БОЛЬНЫМИ

- Средства передвижения: костыли, ходунки и палочки
- Кислородные и дыхательные аппараты для использования на дому
- Аппараты для измерения давления и сахара в крови
- Диабетическая обувь, стельки, носки и чулки
- Лечебные пояса и наколенники из натуральной шерсти
- Регулируемые кресла-помощники

WEB: www.vspmedicalsupply.net
 E-MAIL: vspsupply@verizon.net

ROYAL PASSAGE LUXURY RESTAURANT
 9309 Krewstown Rd., Philadelphia PA 19115
 267-994-4903

PASSAGE RESTAURANT
 10783 Bustleton Ave, Philadelphia PA 19116
 267-538-4157

ОБСЛУГОВУЄМО:
 Урочистості та зустрічі.
 Сніданки, обіди, вечері.
 Гарантована доставка.
www.royalpassage.net

Petra's Auto Service
 7329 Oxford Avenue
 Philadelphia, PA 19111
 (215) 745-0464

COMPLETE REPAIRS DOMESTIC & IMPORTED
WE SELL NEW & USED TIRES FOR LOW PRICES
AIR CONDITIONING, BRAKES, TIRES, F-R SUSPENSIONS, ELECTRIC INSPECTION

MASTER HVAC

Ремонт і установка

- ◆ Водонагрівачів
- ◆ Кондиціонерів
- ◆ Опалювальних систем

● Сантехніка
 ● Обслуговування систем водопроводу
 ● Очищення каналізації

267-265-3435

РЕМОНТ БЫТОВОЙ ТЕХНИКИ
 267-800-6976 Alex

- холодильники
- стиральные и сушильные машины
- электрические и газовые плиты
- посудомоечные машины

АГЕНТСТВО ПО УХОДУ ЗА ПОЖИЛЫМИ ЛЮДЬМИ

**Registered Nurses,
Physical Therapists,
Home Health Aides**

**Over 20 years
in business!!!**

*PAS Program - вы можете
ухаживать за вашими
родными и друзьями.*

**Позвонив нам,
вы станете частью
нашей большой,
дружной и заботливой
семьи!**

Phone: **215-953-9225**

255 E. Street Road,
Feasterville, PA 19053 • vitacarehha.com

**БЕЗКОШТОВНІ ОБІДИ ТА ВЕЧЕРІ
ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ,
ЩО МАЮТЬ ВІДПОВІДНУ ПРОГРАМУ ШТАТУ ПЕНСИЛЬВАНІЯ.**

ДОСТАВЛЯЄМО ТРИЧІ НА ТИЖДЕНЬ
ГАРЯЧІ ОБІДИ, ВЕЧЕРІ ТА СВІЖІ ПРОДУКТИ.
ТЕПЕР ВИ САМІ СКЛАДАЄТЕ СВОЄ ВЛАСНЕ МЕНЮ
ЩОНАЙМЕНШЕ НА ТИЖДЕНЬ НАПЕРЕД.
ШИРОКИЙ ВИБІР СТРАВ ТА ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ
(МЕНЮ ОНОВЛЮЄТЬСЯ РАЗ У МІСЯЦЬ).

ДОПОМАГАЄМО ПЕРЕВІРИТИ
НАЯВНІСТЬ, А ТАКОЖ
ПРИ ПОТРЕБІ ОТРИМАТИ
ПРОГРАМУ ШТАТУ
ПЕНСИЛЬВАНІЯ.
У ВИПАДКУ НЕОБХІДНОСТІ
ОТРИМАТИ БУДЬ-ЯКУ
ІНФОРМАЦІЮ ЩОДО ДОСТАВКИ
ЧИ ПРОГРАМИ ЗАГАЛОМ
ТЕЛЕФОНУЙТЕ ЗА НОМЕРОМ

267-921-9354

MEALS DIRECT, LLC
3853 Aramingo Ave,
Unit 27 Philadelphia, PA 19137

Office@mealsdirect.info Mon - Fri 9 am - 5 pm

AMBASSADOR
HOME CARE
YOUR HOME HEALTH GUARDIANS

**10125 Verree Rd, Suit 300
Philadelphia, PA 19116**

**ПРИШЛО ВРЕМЯ
ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЗАРПЛАТЫ**

У НАС САМЫЕ ЛУЧШИЕ УСЛОВИЯ РАБОТЫ!

Зарплата до **\$16**

Сверхурочные до **\$24**

Пенсионный план **401K**

ОПЛАЧИВАЕМЫЕ ПРАЗДНИЧНЫЕ ДНИ В 1,5 РАЗА

**МЕДИЦИНСКАЯ СТРАХОВКА
("0" DEDUCTIBLE) И DENTAL PLAN**

**ЕСЛИ ВЫ УХАЖИВАЕТЕ ЗА СВОИМИ ПОЖИЛЫМИ
РОДСТВЕННИКАМИ ИЛИ ДРУЗЬЯМИ И ХОТИТЕ СДЕЛАТЬ
ЭТО ВАШЕЙ РАБОТОЙ ИЛИ ПОМЕНИТЬ АГЕНСТВО**

**ПОМОГАЕМ ОФОРМИТЬ
WAIVER
АБСОЛЮТНО БЕСПЛАТНО**

**ОБРАЩАЙТЕСЬ К НАМ
215-486-1080
www.ambassadorhomeagency.com**